

PRESENETLJIV SKLEP AMERIŠKE POSLANSKE ZBORNICE

Za sklen so glasovali konservativci tako med demokrati kot med republikanci.

S POROČILOM DEŽELNEGA TAJNIKA TRINGALEJA

Danes popoldne začetek deželnega kongresa PSI

Iz male dvorane Rossettijskega gledališča se bo kongres jutri preselil v Avditorij, kjer bo spregovoril član vsedravnega vodstva Bertoldi

V mali dvorani Rossettijskega gledališča se bo danes popoldne ob 16. uri začel deželni kongres socialistične stranke, na katerem bodo izvolili delegate iz naše dežele na 40. vsedravnega kongresa PSI. Kot je znano, bi se moral vsedravnega kongresa četrti za prihodnji teden, vendar so ga v četrti sklenili, zaradi vladne krize, odložiti na poznejši čas.

Na deželnem kongresu bo uvodno poročilo podal deželni tajnik Tringale, ki ob tej priložnosti namerava zapustiti svojo funkcijo. Nato bo na vrsti razprava, ki se bo nadaljevala tudi naslednje jutro, ko se bo kongres preselil v dvorano Avditorija v UL Torbena. Tu bo v imenu vsedravnega vodstva spregovoril posl. Bertoldi. Kongres se bo nato še enkrat preselil, tokrat na sedež deželnega vodstva stranke v UL Galati, kjer bodo volitve za imenovanje delegatov na vsedravnega kongresa.

Deželni kongres bo moral odobriti tudi resolucijo o globalni zaščiti slovenske narodne skupnosti, ki jo bodo nato predložili vsedravnemu kongresu. Resolucijo bo med razpravo orisal pokrajinski svetovalec Lucijan Volk.

Predlagana izključitev inž. Pecorarija iz KD

Istočasna pripadnost krščanski demokraciji in tako imenovani «desničarski ustanovni skupščini» (constituente di destra) ni dopustna; tako je na svoji zadnji seji soglasno sklenilo pokrajinsko vodstvo KD. Kot je znano, so prejšnjo nedeljo tudi v našem mestu sestavili «desničarsko ustanovno skupščino», za katero je na vsedravnem merilu dal pobudo sam misovski kolovodja Almirante v želji, da bi dal svoji stranki bolj «demokratsen» videz in da bi pritegnil k sodelovanju «gledne antikomuniste». V Trstu sta mu med drugimi nasledila tudi dva člana KD, in sicer Vittorio Fragiacomo in inž. Mario Pecorari. Prvi je sicer sam izstopil iz stranke, za drugega pa je pokrajinsko vodstvo KD predlagalo izključitev, o kateri bo moralo sklepati vsedravno vodstvo KD. Pecorari je bil v prejšnjih dneh izvoljen za delegata na deželnem kongresu KD na listi Fanfanijevih pristavev.

Tajništvo pokrajinske sindikalne federacije za sindikalno enakopravnost

V prejšnjih dneh se je sestalo tajništvo pokrajinske federacije CGIL, CISL in CGL-UL, ki je razpravljal o trenutnem sindikalnem položaju

KOT POROČA DEŽELNO VODSTVO SLOVENSKE SKUPNOSTI

KD je preprečila odobritev popravkov o rabi slovenščine

Nepricačovan nastop predstavnika KD Colonija na seji komisije za spremembo pravilnika - O amandmajih bo moral sedaj odločati deželni svet

Deželno vodstvo Slovenske skupnosti nam je poslalo v objavo naslednje poročilo:

V četrtak, 29. t.m., je na deželi zasedal odbor za notranji pravilnik deželnega sveta, ki ga je sklical predsednik deželnega sveta Pittoni. Razpravljali so o spremembah deželnega pravilnika, zlasti pa o popravkih členov 56 in 103, ki ju je deželni svetovalec Slovenske skupnosti Štoka vložil že 20. maja 1974. Omenjena amandmaja predvidevata pravico rabe slovenskega jezika v deželnem svetu. Podoben predlog so predložili komunistični svetovalec.

Razprava o teh predlogih bi morala biti v deželnem svetu že 21. 5. 1974, toda tedajni predsednik Berzanti je zadevo odložil na poznejši čas. Po skoraj dveh letih čakanju in pisnih intervencijah s strani deželnega svetovalec SS, je predsednik deželnega sveta Pittoni sklenil omenjeni odbor, ki se je sestel, da bi razpravljali o rabi slovenskega jezika v okviru deželnega sveta.

Nepricačovano pa je predstavnik KD Colonija postavil preudrski predlog in zahteval zavrnitev obeh amandmajev, ne da bi prej razpravljali o njuni vsebini. Njegovemu predlogu se je pridružil večina svetovalcev. Amandmaja bosta sedaj romala v deželno zbornico in upati je, da se tu ne bo ponovili isti postopek.

Deželno vodstvo SS protestira proti takšnemu krivičnemu ravnanju in postopanju s strani tistih strank, ki se sicer imajo za demokratske, a s svojim ravnanjem dokazujejo prav obratno težnjo. Slovenska skupnost poziva italijanske stranke, ki se sklicujejo na antifasizem in republikanstvo, da se v deželnem svetu, kjer bo prihodnji teden razprava o rabi slovenskega jezika, jasno in odločno zavamejo za enakopravnost našega jezika in zagovarjajo zaščito slovenskih pravic, kot to vevalejo člen 6 republiške ustave, člen 3 deželnega statuta ter nove norme italijansko-jugoslovanskega sporazuma v Osimu.

Prav v dne, ko se zaključuje slavnosti ob 30. obletnici zmage nad nacifasizmom, ki so zavrgle vsak poskus sovražnosti, bi prepoved rabe slovenskega jezika v deželnem svetu pomenila hud udarec izjavam, ki so bile povsod izrečene.

Spremembe v tajništvu tržaške federacije KPI

Federalni odbor in federalna nadzorna komisija tržaške federacije KPI sta na zadnji skupni seji preučila nekatere predloge o reorganizaciji dela federacije, ob upoštevanju novih in težavnejših nalog, ki tudi v naši pokrajini čakajo partijo po volilnih izidih 15. junija 1975. Med drugim so sprejeli prošnjo organizacijskega tajnika Lina Crevatina, da bi bil razrešen svoje funkcije, medtem ko so sprejeli v tajništvo sekretarja univerzitetne sekcije in sekcije Curiel Nicola De Cesareja ter bivšega člana vsedravnega vodstva mladinske federacije Uga Polija.

Tajništvo federacije je torej sedaj tako sestavljeno: politični tajnik Giorgio Rossetti; organizacija in tovarne Jure Canciani in Ugo Poli; administracija Claudio Tonel; antifasizem, mednarodni odnosi in internacionalistična solidarnost Jelka Gerbec; tisk in propaganda Nicola De Cesare.

MRZLIČNO TIPANJE PREISKOVALCEV V RAZNE SMERI

Nepredviden razplet preiskave karabinjerjev v zvezi s poskusom ugrabitve Hausbrandta

Pri aretiranem Bertoliju odkrili bankovec iz šopa odkupnine, ki so jo izplačali za ugrabljenega industrijca iz Prata Piera Baldassinija - Zaprtni nalog dr. Coassina za nekega Bertolijevega prijatelja iz Benetk

Roberto Bertoli v bolniški postelji.

Medtem ko je včeraj v Trstu, zaprepačen in začuden, z radovednostjo prebiral v dnevnem tisku vse o splošnem poskusu ugrabitve tržaškega industrijca Roberta Hausbrandta, vesti, ki so za krajevno črno kroniko prava redkost, so preiskovalci, po predpisanih neoklinskih zmehi, kar je ob takšnem hudem dogodku povsem razumljivo, začeli urejati niti, ki jim jih je v prvi vrsti dala v roke aretacija 38-

letnega Roberta Bertolija, ki sedaj leži s prebito nogo v močno zastraženi sobici splošne bolnišnice. Najbrž bo treba kar precej časa, preden bodo vse te niti razvrščene in zato se preiskovalci, z namenom kroničnega pravnika dr. Coassina in karabinjerskim poveljnikom polk. Forcello na čelu, o marsičem še ne morejo izreči. Vsekakor je v včerajšnji dan preiskave prinesel nekaj zanimivih in neslučnih novosti, ki bodo imelo gotovo izreden odmev in širok razplet, če bodo ugotovili, da so utemeljene.

Med temi je prav gotovo vzbudila že včeraj precej prahu utemeljena domneva, da je tolpa, ki je hotela ugrabit tržaškega bogataša Hausbrandta zapletena v ugrabitve mladega industrijca Piera Baldassinija v Pratu.

Najprej nekaj besed o tem. Lanskega 10. decembra so banditi napadli 32-letnega Baldassinija na osumljeni poljski cesti ob reki Bisenzio, ko se je v avtomobilu vračal v svojo vilo, in izgnili z njim neznanega kam. Njegov oče, Dino, lastnik znane tekstilne industrije, je baje izplačal ugrabiteljem okrog 700 milijonov lir odkupnine, do danes pa ni o ugrabiteljem industriji še nobene sledi.

Morda je prva konkretna sled ravno Bertoli. Ko so ga ranjenega po bliskovitem spopadu v parku Hausbrandtovo vdele opolizirani bolnišnično ter ga nato preiskali, so iz nekega žepa potegnili šop desetisočakov, skupno sto tisoč lir. Podrobnosti so v nadaljevanju.

Resolucija komunistične svetovalske skupine v deželnem svetu

KPI O VLOGI IN POMENU PROSTE CONE NA KRASU

Treba je dati prednost krajevnim dejavnostim in kapitalom. Zaščita naravnega okolja in slovenske narodnostne manjšine

Komunistična svetovalska skupina je v teh dneh vložila pri predsedstvu deželnega sveta resolucijo o problemih v zvezi z namenavno ustanovitvijo proste cone na Krasu, kakršno predvidevajo nedavni italijansko-jugoslovanski sporazumi iz Osimu. Resolucija, ki so jo podpisali vsi deželni svetovalci KPI, obravnava predvsem vprašanje vloge proste cone za poživitev tržaškega in deželnega gospodarstva ter poudarja, da mora prosta cona biti instrument, ki omogoča prvenstveno industrijskega območja, ki naj bo čim tesneje povezano z družbeno, gospodarsko in produktivno dejavnostjo Trsta, Furlanije - Julijske krajine in sosednih dežel.

Po mnenju svetovalcev KPI bo treba preučiti možnost vključitve predvsem krajevnih operativnih in kapitalov, tako javnih kot zasebnih, ter dati prednost malim in srednjim produktivnim in trgovskim podjetjem, raznim oblikam kooperacije in obrtnosti ter pobudam za valorizacijo krajevnega bogastva — človeškega in materialnega, medtem ko je treba istočasno čim bolj omejiti tiste dejavnosti, ki bi ogrozile integriteto kraškega naravnega okolja.

VČERAJ V KULTURNEM DOMU

SVOJEVRSTNA IN ZANIMIVA UPRIZORITEV GOLIEVE MLADINSKE IGRE SRCE IGRAČK

Mlada publika je s hvaležnim aplavzom nagradila vse nastopajoče

Včeraj je bila v Kulturnem domu premiera mladinske igre v treh dejanjih Pavleta Golie «Srce igračk», katero je režiral Adrian Rustja, glasbeno opremil Aleksander Vodopivec, sceno in kostume so izdelali pod vodstvom Demetrija Ceja in Marije Vidau, balet pa sloni na delu Janeza Mejaca.

Igro lahko uokvirimo med tiste mladinske igre, kjer vsaka slika prikaže temne in svetle človeške lastnosti in kjer celota, v svoji preprostosti, pripomore mladim gledalcem pri dojemanju, razumevanju in razlaganju teh. Zgodba se dogaja v prostori trgovine z igračkami, kjer po zaprtju igrače prevzame vlogo živega, mislečega bitja, ki niso nič drugega kot ogledalo našega življenja, življenja ljudi z vsemi svojimi značilnostmi.

Kralj (Joško Lukež) je v svojem rožnatem in poštenem pogledu na svet le nekam preveč kratkoviden in ne opaža okrog sebe, v svojih podložnikih, slabih lastnostih. Maja kraljeva hči (Stanislava Bonisegna) je v svojih dejanjih in mišljenju podobna očetu «saj jabolko, kot je rekel Lajak Hugo - Pes (Silvij Kobal) ne pade daleč od drevesa». Prav tako lahko v vlogi gospe Zature (Zlata Rodoškova) in njenih sinov

Lojzke (Bogdana Bratuzeva) in Tončka (Stojan Colja) zasledimo več temnih človeških lastnosti, ki prehajajo iz matere na sinova. Vlogi, ki podčrtujeta poštenost, svetlejšo stran človeškega duha, sta Andrejček (Ljivi Bogatec) in njegova mati (Lili Nakrstova), ki v igri izpovedujeta ljubezen, preprostost in širokoprskost rečnih ljudi. Pozitivno življenje uprizarjata Takabanda - ravnatelj gledališča (Stane Starešič) in pa Harlekin (Anton Petje), ki v svoji interpretaciji podčrtujeta in nakazujejo potek zgodbe, ki se zaključuje s poroko Maje in Andrejčka.

Prav tako ne smemo pozabiti Lajake Bruna - mačka (Miranda Caharija) in Lajake Huga, prav tako kot zdravnik - Hranilnik Prašček (Aljož Milič), imata neresen odnos do drugih in do življenja. V drugih vlogah sta še Strazar (Aleksi) Pregrac in Bolnik - Medved (Dušan Jazbec).

Upriizoritev, s svojo, še posebno za otroke, privlačno sceno, je povsem svojevrsna in zanimiva. Zanimiva, ker v svoji preprostosti, s svojim humorjem, s svojimi poudarki na bistvenosti slabih in dobrih človeških lastnosti, med zabavo poučuje, mlađe in morda tudi starejše gledalce.

Mlada publika, ki je napolnila dvorano, je s hvaležnim aplavzom nagradila vse nastopajoče.

PREDAVANJE VINKA TRČKA

Koristen pogled v kitajsko stvarnost

Na pobudo Krožka za družbene in politične vede «PINKO TOMAŽIČ» je sinoči v mali dvorani Kulturnega doma govoril Vinko Trček, svetnik pri predsedstvu Zveze komunistov Jugoslavije ter bivši svetnik ambasade SFRJ v Pekingu. Trček je kot raziskovalec in jugoslovanski komunist sestavil jasen mozaik kitajskega sveta, tako glede notranje stvarnosti kot tudi glede zapletenih odnosov z zunanjim svetom.

Uvodoma je gost natančno označil odnose med Kitajsko in Jugoslavijo. Ti so kljub globokim ideološkim razlikam ter ozkemu pasu različnih mnenj, odprti. Zatem je prikazal razvoj nove kitajske države, ki je šla skozi več značilnih obdobj, pri čemer je navedel realne potoke kitajskih voditeljev ter njihove drzne sanje oziroma «juri na nebo». Trček je posebno poglobljeval pomenovito pojmovanje kapitalizma, ki je značilno za kitajsko vodilno moč. Dejal je, da obstaja stalni strah pred vrnitvijo v kapitalizem, kar nedvomno pogojuje in omejuje Kitajce. Kar se tiče doseženih rezultatov, je rekel, da si večina kitajskega ljudstva danes želi počitka po neverjetnih naporih, za katere uspehi niso sorazmerni vloženemu delu.

PRVI OPOMIN LETOŠNJE ZIME

Snežna odeja prekrila podeželje do predmestja

Zaradi poledice preusmerjen promet s trbiške avtoceste - V nekaterih predelih do 15 cm snega - Zvečer se je temperatura dvignila

Letošnje zime sploh nismo še občutili in smo začudeno brali, kako sneži v južnih predelih Italije in Jugoslavije, včeraj pa nas je zima, sicer precej blago, opozorila, da je to ni snel volk. Verjetno je to prvi opomin pred začetkom februarja, ki zna biti nagajiv in oster, kot se je zgodilo pred leti.

V dopoldanskih urah je že šlo za nohte in je kazalo, da bomo imeli poledico ter nekaj snega tudi v mestu, ne samo na podeželju. Na podeželju je tanka snežna odeja prekrila pokrajino, v mestu so naleta- vane snežinke, pozno popoldne in zvečer pa je le rosilo in temperatura se je zvišala. Dobro, da ni vmes posega burja. V mestu je bila najvišja temperatura 1 stopinja, na Krasu pa v nekaterih krajih z več desetimi dopoldne — 7, zvečer pa kar 5 stopinj pod ničlo. Dokler niso po cestah raztresli soli in gromažo, je nastala poledica, ki je segla do Obelisk. Tako je nekatere avtomobiliste zaneslo s cestišča, toda brez hudih posledic, promet po Trbiški cesti pa so zaradi poledice preusmerili na obalno cesto. Zaradi takega vremena je šlo bolj počasi tudi delo v pristanišču, ni bilo pa večjih zastojev pri cestnem in železniškem prometu. Manj prometa je seveda bilo čez mejne bloke pri Fernetičih in na Pesku, kjer so sinoči oziroma v zvečer zabeležili od — 3 do — 5 stopinj.

Z onstran meje so nam sinoči sporočili, da so vse ceste prevozne, opozarjajo pa sicer na previdno vožnjo. Na področju Ilirske Bistrice — Postojna — Razdrto je še snežilo in je zapadlo 15 cm snega. Poledico so preprečili s pravocasnimi in hitrim posipavanjem soli ter drobnega gromaža. Promet je nekoliko ovirala brozga, hujših nesreč ni bilo, nekaj tovrstnikov in avtomobilov pa je šlo križem krazem, zlasti na cesti Kozina — Podgrad. Na Kozini so zabeležili sinoči — 1, v Obrovu — 2, v Postojni pa — 4 stopinje.

Prvi letošnji sneg na Krasu je seveda najbolj razveselil otroke, ki so se kepali in sankali, dokler se je dalo, kot kaže naša slika iz Paduric.

Pri Koroskih imajo novo godbo

Danes, ob 20. uri, se bo v dvorani prosvetnega društva «B Kolarič» pri Koroskih predstavila nova godba, ki jo vodi dirigent Lilliano Coretti. Po nastopu godbe bo prosta zabava ob udeležbi tria «Bettino».

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 8. februarja, avtobusni smučarski izlet. Vpisovanje do srede na sedežu ZSSDI, tel. 31-119.

La Termoelettrica
ŠVEDSKO ELEKTRIČNO GRETJE
Vse najboljše originalne firme po neprekinjenih cenah.
TRST - UL. S. GIACOMO IN MONTE, 1
TEL. 744600

Veliki razprodajni POPUSTI

za folklorne predmete in plošče vas vabijo od 3. do 7. februarja

Obveščamo Vas obenem, da bo TRADICIONALNI KNJIZNI TEDEN s posebnimi popusti

za knjige od 5. do 13. marca

tržaška knjigarna

Ulica sv. Frančiška 20, tel. 732-487

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom

30 let nepretrganega delovanja

GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Andrej Hieng

IZGUBLJENI SIN

(Melodrama v štirih dejanjih)

Dramaturško sodelov. Bojan Štih

Jezikovno vodstvo Janko Moder

Scena Sveta Jovanović

Kostumi Mija Jarčeva

Glasba Darjan Božić

Asist. režije Helena Šober Zajčeva

Režija MILE KORUN

V torek, 3. februarja, ob 16. uri - ABONMA RED H in I.

V sredo, 4. februarja, ob 20.30 - ABONMA RED D mladinski

v sredo in ABONMA RED E - mladinski v četrtak.

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734-265.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu vabi na 4. redni občni zbor, ki bo v sredo, 4. februarja, ob 15.30 v Gregorčičevi dvorani v UL Gope 9 I. nadst. s temle dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika 3. obč. zbora; 2. poročila; 3. razrešnica; 4. volitve upravnega in nadzornega odbora; 5. razno. Ako ob napovedani uri ne bo navzoče zadostno število članov, potrebno za sklepčnost, se bo začel občni zbor pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih.

POGREBNO PODPOMO DRUŠTVO V. BAZOVIC

«sklepuje za jutri, 1. februarja, ob 17. uri v prostorih Bazoviške doma - Bazovič» svoj redni letni občni zbor.

Člani vabljani!

PD «V. VODNIK» — DOLINA

vabi v Torklo na razstavo slikarjev - samoukov

O. KOCJANČICA

D. KRIZMANČICA

Odprta danes, 31. januarja, in 7. februarja od 19. do 21. ure;

jutri, 1. februarja, in 8. februarja od 15. do 18. ure.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 31. januarja

SONCE vzhaja ob 7.29 in zahaja ob 17.08 — Dolzina dneva 9.39 — Luna vzhaja ob 7.07 in zahaja ob 17.45.

Jutri, NEDELJA, 1. februarja

IGNAC

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 30.1.1976 se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 16 oseb.

Umrli so: 80-letna Santa Vihar vd. Brun, 81-letni Ugo Lupieri, 55-letna Elus Brumettin vd. Cokelj, 92-letna Antonija Marks vd. Lovriha, 63-letni Federico Colarich, 16-letni Oscar Buhgir, 66-letni Maria Sossi por. Malan, 54-letna Maria Carugali por. Pagnano, 84-letni Mario Tarlao, 81-letna Maria Bullazzi, 68-letni Raffaele Perot, 79-letna Enrica Bertoli por. Meironi, 73-letni Giuseppe Kovacic, 76-letna Marcella Favretto vd. Favretto, 96-letni Camillo Gordeni, 79-letna Maria Sartori vd. Da Re.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

All'Esculapio, UL Roma 16; Al Cammello (INAM), Drevo 20. septembra 4; Alla Maddalena, UL dell'Istria 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Al Corso, Korzo Italia 14; Prendini, UL T. Vecellio 24; Serravallo, UL Cavana 1.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. števil. 732-627.

V predprazničnih in prazničnih dneh dnevna in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predpraznične dne do 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovanje INAM - INADEL - ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Seljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Gledališča

Stalno slovensko gledališče v Trstu gostuje danes, 31. t.m., ob 19.30 v Drami v Ljubljani s predstavo A. Leskovca «Dva bregova».

ROSSETTI

Ob 20.30 Shakespearova «Ukročena trmoglavka» z Valerio Moriconi in Glauco Maurimig. Režija Franco Enriquez, «red I. sobota». Vstopnice so na razpolago za ponovitve do 6. februarja pri osrednji blagajni, Pasaža Protti.

AVDITORIJ

Danes, 31. t.m., ob 20.30 Cooperativa Teatro Belli S. Witkiewicza: «Una tranquilla dimora di campagna» z Antonijem Salinesom in Magdo Mercatali. Za abonente 20 odst. popusta. Veljajo kuponi «Rassegna Auditorium».

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

30 let neprekinjenega delovanja

ALDO NICOLAJ

STARA GARDA

tragikomedija v dveh dejanjih

Prevod Borut Trekman

Scenograf in kostumograf Edvard Zajec

Režija MARIO URŠIČ

Jutri, 1. februarja, ob 16. uri.

Kino

Ariston 16.00 «Irene, Irene». Alan Cuny, Olimpia Carlisi, Sibilla Sedat. Barvni film.

Mignon 16.00 «La polizia intervieni: ordine di uccidere», igrata Janet Agren in E. M. Salerno.

La Capella Underground 19.00-21.30 «Lesbizionista», režija Steve Inhat. Igra James Colmun. Barvna kavbojka.

Grattacielo 16.00 «Una sera c'incantrammo», Igra: Johnny Dorelli. Barvni film, prepovedan mladini pod 14. letom.

Fenice 15.30 «Mark il poliziotto spara per primo», igrajo F. Gasparri, N. Benvenuti in Lee J. Cobb. Barvni film.

TE DNI NA PROSEŠKI POSTAJI

Kljub večjim pošiljkam goveje živine poteka delo brez običajnih zastojev

Uvozna podjetja uvedla nadurno delo - Tudi carinska služba okrepljena - Zakaj se od časa do časa nakopičijo vagoni z živino

Postaja za raztovarjanje goveje živine, konj in ovc na proseški železniški postaji, kjer poslujejo štiri zasebna podjetja, je v zadnjih dneh spet pritegnila pozornost javnosti, ki gleda z zaskrbljenostjo na tamkajšnje občasne nepravilnosti. Pred dobrom letom so se namreč javno mnenje in sindikalne organizacije solidarno odredile, da se uprle številnim neenadnim izpustom delovne sile pri nekaterih izjemnih obremenitvah, kar pa ni povsem rodilo želenih sadov in številni delavci so takorekoma ostali na cesti.

Te dni pa je globoko odjeknila vest, da je bilo prijavljenih sodeč kar 108 oseb, češ da so posredno ali neposredno zapletene in odgovorne, da je julija in konca septembra lanskega leta poginilo okoli 250 glav živine. Občinski naprtje krivdo za poginjo živino uvoznikom in deloma spediterjem, češ da so slabo ravnali z živino in da niso nudili krme in vode živalim, ki so morale v razbeljenih nehijskih vagonih predolgo čakati na razkladanje. O morebitnih prekrških se bo torej izreklo sodišče. Mi pa bi se na tem mestu dotaknili nekaterih elementov, ki so privedli do tega množičnega nenaravnega pogina živali.

Predvsem naj našim bralcem o krovno pojasnimo, kako poteka uvoz mesa ter goveda, ovac in konj. Po znani prepovedi prostega uvažanja, poteka za italijansko tržišče vsa biogovna izmenjava preko Evropske gospodarske skupnosti. Edine evropske države v EGS, ki ne uvažajo, temveč le izvažajo meso in govedo, so Francija, Nemčija in Irska, ki imajo na tem področju pravi monopol. Če hoče, na primer, italijanski trgovec z živino uvoziti določeno količino mesa ali goveda, mora dobiti ustrezno dovoljenje od ene izmed omenjenih držav, ki jih dodelijo na dražbah v Bruslju ali v Parizu. Dovoljenje za uvoz neke količine mesa mora biti sorazmerno s količino blaga, ki ga Italija izvažava v Sovjetsko zvezo. Ta zadnja ugotovitev nas ne sme zadržati, saj v raznih specializiranih italijanskih tovarnah predelujejo razne dele uvožene živine in nato izvažajo mesne proizvode v tujino. Tako le tisti trgovci, ki izvažajo, prejemajo takorekoma dovoljenja EXIM od Evropske gospodarske skupnosti, nato jih od njih odkupijo drugi operaterji. Vendar je veljavnost vsakega izmed omenjenih dovoljenj za uvažanje mesa ali živali strogo omejena, saj traja navadno rok te koncesije le 30 dni in je že vnaprejšnje določena količina blaga, ki naj se uvozi. Uvozniki morajo plačati francoskim, irskim ali nemškim firmam, ki so jim izdale dovoljenja EXIM za uvoz, pavšalno pristojbino 500 lir na kilogram, na celotno količino dovoljenega blaga. Torej ne glede na to, če je dejanski trgovski operater uvozil manjšo količino kot bi lahko sicer. Zato je razumljivo, da skušajo v zadnjih dneh veljavnosti dovoljenja operaterji uvoziti čim več živine, ker so zelo pogoste zamude, ki jih je treba pripisati omejenemu številu vagonov v nekaterih vzhodnih državah ali carinskim pregledom za posamezne pošiljke. Približno 70 odstotkov goveje živine prihaja iz Madžarske, 20 odstotkov iz Jugoslavije, 10 odstotkov pa iz Romunije. Konje pa uvažajo skoraj izključno iz Jugoslavije. Blago iz Češkoslovaške, Poljske in Avstrije pa uvažajo preko

mejnega prehoda Kokovo pri Trbižu. Italijanski operaterji lahko uvažajo iz Jugoslavije le take bika za rejo, katerih teža se suče od 220 do 300 kilogramov. Za težje bika pa morejo naročiti pošiljke v državah Evropske gospodarske skupnosti. Poglavitni operaterji uvažajo za porabo v tržski pokrajini meso in govedino iz Jugoslavije po ugodni ceni, praktično brez carinskega obdavčenja.

Kot smo torej ugotovili, je prišlo julija in septembra lani na proseško železniško postajo v zadnjih dneh veljavnosti uvoznih dovoljenj izredno veliko število vagonov živine. Raztovarjanje iz vagonov pa se je zakasnilo iz sledečih razlogov: 1. nekatera spediterska podjetja po odpustih delavcev niso imela dovolj delovne sile, da bi krila izjemno stanje; 2. veliko je pri tem vplivala stavka carinikov, ki popoldne niso delali, nekaj dni pa so stavkali tudi železničarji. Vse te predpostavke so pač privedle in pripomogle do že znanih dogodkov.

Kar zadeva trenutno stanje pa bi ne smelo priti do konca tega meseca do vidnih zapletov, saj že izstavljen dovoljenja dopuščajo

DELOVANJE ZGONIŠKE OBČINSKE UPRAVE

Do konca leta poskusna psihopedagoška služba

Ker ni slovensko govorečih specialistov, začasno odložena uvedba pediatrične službe

Glavni sklep, ki ga je sprejela na svoji zadnji seji zgoniška občinska uprava, zadeva poskusno uvedbo do konca lanskega leta psihopedagoške službe, ki jo bo psihologinja opravljala na vseh osnovnih šolah v občini in tudi v občinskih otroških vrtcih. Ta pobuda spada v sklop socialnih uslug, ki jih namerava uprava na lastno roko nuditi občanom, dokler ne bo prišel delovati pokrajinski zdravstveni konzorcij. Politična volja, oziroma pobuda, za psihopedagoško službo je prišla s strani občinske uprave, ki jo je prepusila globlji preloži občinski komisiji za šolo s celodnevne poukom, ki jo predvideva lanski delni zakon št. 62.

Na srečanju s šolsko komisijo se je po uvodni obrazložitvi namena in načina delovanja psihopedagoške službe, ki sta jo orisala odbornika za zdravstvo in za šolstvo, začela plodna diskusija, v katero so posegli školski ravnatelj, predstavniki staršev, šolskega patronata in občinski svetovalec. Vsi so podčrtali nujnost te službe, ki naj spremlja slehernega otroka v doraščajoči in razvojni dobi, seveda v tesnem sodelovanju s starši in učiteljem. Tako bi lahko že v kalit zlati vsakemu psihofizično čustvost in tudi dala pravilne smernice z ozirom na naravno naderjenost ter nagajenja, ne z ukažovalnimi metodami, temveč s pravočasnim preventivnim vplivanjem in usmerjanjem. Predlog oziroma odobranje s strani šolske komisije je bilo nujno in potrebno, ker bo ta služba dopolnjevala razne

aktivnosti v okviru šole s celodnevne poukom in bi torej morale tudi kritje stroškov priti iz deželnih fondov po že omenjenem zakonu, ki predvideva tudi to službo.

Kar se tiče pričetka delovanja pediatrične službe v zgoniški občini, pa se je po pozitivnih predpostavkah ravno v zaključni fazi pojavila ovira, ki bo trenutno zakasnila pričetek delovanja te zdravstvene uslug. Med raznimi ponudbami ni namreč takih specialistov, ki bi obvladali slovenski jezik, občinska uprava pa postavlja prav poznavanje jezika kot izredno pomemben pogoj, saj bi v nasprotnem primeru slovenski otroci in starši bili v razumljivi zadregi. Nedvomno gre za dosledno politično izbiro, kar pa ne izključuje, da se ne bo v bližnji bodočnosti našla primerna rešitev.

Od ostalih vesti naj omenimo, da se je seznanj s črnimi gradnjami na občinskem območju obogatilo še za eno entoto, saj bo ravno v teh dneh župan prijavil sodeč še enega kršitelja urbanističnega zakona.

Preden bo občinski svet razpravljal o letnem občinskem proračunu, bo uprava začela izvajati svoj namen po čimširši demokratizaciji in decentralizaciji javnopravnega življenja, in sicer z javno razpravo občinskega proračuna. To srečanje z občani je napovedano za četrtek, 5. februarja, ob 20. uri v prostorih SK Kras v Zgoniku.

—bs—

Deželni posvetovalni odbor razpravljal o cestnem blagovnem prometu

Pod predsedstvom odbornika za prevoz in promet, Giovannija Cocianni, se je v Trstu večer sestel deželni posvetovalni odbor za prevoze. Seje, ki je bila posvečena predvsem vprašanju cestnega blagovnega prometa ter njegove tesne povezave s položajem carinskih uradov na mednarodnih mejnih prehodih z Jugoslavijo in Avstrijo, so se udeležili številni predstavniki krajevnih ustanov in organizacij, ki jih ta tema najbolj neposredno zanima.

Osrednje poročilo je prebral odbornik Cocianni, ki je analiziral vprašanja cestnega blagovnega prometa v naši deželi. V zadnjih mesecih je na mejnih prehodih prišlo od resnih zastojev, tako da so morali šoferji s svojimi prevoznimi sredstvi čakati na meji ure in ure. Vzrok zastojev je bilo sindikalno gibanje uslužbenecv italijanske carine, Cocianni pa je dejal, da ne gre pripisati krivde za zastoje le delovanju carine, temveč da je to precej širši problem.

Na vsak način, je nadaljeval deželni odbornik, je z ozirom na carino potrebno rešiti nekaj točk. Nujno je izboljšati strukturo ter doseči boljše funkcionalnost. Čimprej morajo spremiti delovne urnike ter zamudne postopke. Deželne pobude imajo prav ta namen. Prvi korak bo po vsej verjetnosti izvedba natečaja za 94 mest v deželnih uradih karima.

V drugem delu poročila je Cocianni spregovoril o tehničnih vprašanjih teže in velikosti tovornjakov, ki ju zadnja določila organov evropske gospodarske skupnosti točno določujejo.

Po dolgi razpravi je na koncu posvetovalni odbor sklenil, da bo skupno z ostalimi zainteresiranimi komponentami sestavil operativni dokument o položaju cestnega blagovnega prometa v deželi, ki naj bi služil tako odgovornemu odborništvu kot tudi deželni upravi za nadaljnje posoge.

GORIŠKI DNEVNIK

SKUPŠČINA S PREBIVALCI «SEVERNEGA KVARTA»

Odločno stališče proti gradnji športne palače pri Kazermetah

O tem vprašanju sta govorila Boris Coceani in Roberto Busolini Sodišče oprostilo pet stanovančev Kazemet, ki so bili obtoženi kraje

Številna prisotnost v četrtek zvečer na javni skupščini, ki jo je o klicala mestna sekcija KPI, da bi razpravljali o vprašanju kazemet in o načrtu gradnje športne palače na tem ozemlju, je potrdila, da je za prebivalce severnega dela mesta vprašanje izredno važno. O tem sta spregovorila in orisala stališča komunistične partije občinski svetovalec Boris Coceani ter član KPI arhitekt Roberto Busolini.

Busolini je v zvezi z gradnjo športne hale na zemljišču Kazemet dejal, da gre za neločljivo rešitev, ki jo je tukajšnjim pristojnim oblastem narekovala volja nekaterih občanov, da bi s tem ščitili tudi lastne interese. Govornik je poudaril odločno nasprotovanje KPI taki rešitvi ter se zavzel, da bi športna hala dobila prostor v večjem paviljonu sejmišča Espomero, ki ga gradijo v U. della Barca. Nezaslišano je namreč, da bi razstavljeno služilo le za določen čas (tri tedne), ko predvideva njegova izgradnja nad dve milijardi in pol lir.

Busolini je nato poudaril vprašanje Kazemet in njenih prebivalcev. Ta problem, je nadaljeval govornik, moramo ukviriti v popolnem pomankanju jasne politike o gradnjah. Omenil je, da so si prebivalci Kazemet vedno prizadevali za rešitev tega vprašanja. Leta 1973 so ustanovili poseben odbor, ki se je sestel z raznimi tukajšnjimi oblastmi, a brez vsakega uspeha. Položaj se je v zadnjih letih še zaostрил. Lani so namreč stanovančiki dobili pisma od prefektore, ki jih je obveščala, da morajo plačati stanarino (skupaj je ta znašala 12 milijonov lir). K temu se je pridružila še obtožba petih stanovančev Kazemet, ki so jih dolžili, da so oktobra 1971. leta ukradli nekaj korcev in tramov, da bi si vsaj delno uredili razpadajoče stanovanje.

Na večerajšnji sodni razpravi proti petim stanovančev Kazemet je govoril sodeč izreklo za oprostitev obtožencev, kar ni šlo za kaznivno dejanje. Peterico, 63-letnega Massimiliana Vidica, 58-letnega Carla Gianlorenza, 39-letnega Cira di Mattea, 35-letnega Guida Minussija in 22-letnega Luigija Ceconija, sta zagovarjala branilca Battello in Maniaco.

V zvezi z vprašanjem rajonskih konzult je Busolini dejal, da je šlo za predvolumno akcijo krščanske demokracije, saj so bili ti organi ustanovljeni nekega dni pred volitvami 15. junija. Obenem je govornik kritiziral odnos, ki ga ima občina do teh konzult, ki bi morali iti preko posvetovalnega značaja. Konzulte bi namreč morale biti neke vrste posredovalec med občinsko upravo in prebivalci. Občina naj bi namreč za vsako pobudo morala prvenstveno upoštevati nasvete konzulte kot živ izraz potrebe prebivalcev. Tudi glede vprašanja slovenske narodnostne skupnosti (ta je v mestu najbolj številna prav v severnem kvartu) bi morali upoštevati smernice rajonskih skupščin.

Boris Coceani, občinski svetovalec KPI, je s političnega stališča orisoval vprašanje gradnje športne palače. Zadeva je zelo resna prav zaradi spremembe regulacijskega načrta, o katerem bodo razpravljali na ponedeljkovi seji občinskega sveta. Brez dvoma je občinski odbor, ki je zavzel stališče, ki predvideva gradnjo športne palače pri Kazermetah. Občina naj bi za izgradnjo

njo hale porabila samo štiri hektarje zemljišča, nič pa se ne ve, kako bo občina uporabila ostalih sedem hektarjev.

Glede deželne finansiranja športne palače, je Coceani dejal, da bi morala občina ta denar (800 milijonov lir) uporabiti za gradnjo šolskih telovadnic in manjših športnih središč. KPI, je nadaljeval Coceani, ni nasprotna športu kot takemu, kot bi nekateri hoteli dokazati, nasprotna je uporabi javnega denarja za profesionalni šport.

Prihodnji petek seja pokrajinskega sveta

V petek, 6. februarja, ob 18.30 se v Gorici sestane pokrajinski svet. Glavni točki dnevnega reda sta razprava o obračunu za leto 1974 ter odobritev proračuna za letošnje leto. Pokrajinski svet bo razpravljal o interpelaciji komunistične skupine glede tržišče ladjedelnice Italcantieri. Svetovalci bodo nato izvolili pet predstavnikov in tri namestnike v pokrajinski nadzorni odbor. Med drugimi točkami predvidevajo razpravo glede gradnje ceste Krmin — Steverjan.

ŠOFERJI ŽE DALJ ČASA NISO PREJELI MEZDE

Polurna stavka šoferjev podjetja Ribi v prid publicizacije avtobusnega prevoza

V ponedeljek srečanje s predstavniki pokrajine in 4. prometnega območja - Študentje solidarni s stavkajočimi

Položaj v prevoznem podjetju Ribi bi se je v zadnjih tednih tako poslabšal, da so se uslužbenci podali pod vodstvom sindikalne federacije protivnikov CGIL, CISL, UIL zatekli k stavki, čeprav zelo kratkotrajni, da so javnost opozorili nanj. Včeraj popoldne med 13. in 14. uro je namreč 30-članski kolektiv, ki skrbi za osebne prevoze z avtobusi, za pol ure prekinil delo ter priredil v avtobusni čakalnici protestno zborovanje, na katerem je bilo prisotnih tudi nekaj stotin študentov, ki se vračajo iz Gorice, kjer so imeli pouk.

Kakor so poudarili stavkajoči, jim vodstvo podjetja ne izplačuje jemm tako da je nekaj časa delajo za približno 60.000 lir na mesec. Stanje je prekipelo do vrhunca in ni nič čudnega, če so se odločili za stavko. Vodstvo podjetja je včeraj sporočilo uslužbenecem svoje stališče, po katerem ne izplačuje prejemkov, ker od dežele uprave ni prejelo prispevka, ki ji pritiče. Ribi se izogovarja, da se ji je koncesija iztekla in da proti svoji volji vzdržuje promet na medobčinskih progah. Ribi prikačuje, da bodo na takšno upravo avtobusnih prevoznikov, ki ga bo odvzela sedanjih obveznosti. Podjetje dodaja, da je poskušalo doseči pri deželi izplačilo naprejšnje za izplačilo mezd, vendar ji to ni uspelo.

Sindikalni predstavniki, ki so v avtobusni čakalnici govorili potnikom, povečini študentom, so bili drugačnega mnenja. Predstavnik CGIL dr. Aldo Colleoni je zahteval prekinitev sedanjega izkoriščanja osebja ter zahteval, naj se v najkrajšem času izvede publicizacija avtobusnega prometa. V ponedeljek se bodo sestali s predstavniki pokrajine in 4. prometnega območja in skušali izsiliti publicizacijo, če pa ta zahteva ne bo uresničena, se bo boj zaostрил. Za sedaj so se zavzeli k stavki, da javno oblast opozorijo na vprašanje.

Predstavnik CISL Angelo Rizzi je dejal, da dve leti po izglasovanju zakona na deželi za ureditev javnih prevozov se vedno ne vedo, pri čem so, ter bodo zato vprašali župane, če obstaja pri njih dobra volja, da se končno uredijo javni prevozi na takšen način, da bodo učinkoviti in da bo prevoz kot javna storitev zagotavljal delavcem in študentom to, kar od prevozov pričakujejo.

Na zborovanju sta spregovorila tudi predstavnika uslužbenecv in študentov Gianni Dean in Ivo Mauri, ki sta v bistvu poudarila nerazumljivost skupnega boja delavcev in študentov za pravično ureditev prevozov.

Sindikati avtoprevoznikov CGIL, CISL, UIL zaradi Ribijevo opravilo, češ da ni prejel od dežele potrebnih sredstev in da zato tudi ne izplačuje mezd. Tako napravičeno navajajo namreč samo Ribi, medtem ko vsa ostala prevozna podjetja redno plačujejo svoje uslužbence, pa čeprav prejemajo deželni prispevek s trimesečno zamudo, kar je praksa, ki je dežela uveljavlja za vsa avtobusna podjetja.

PRIJETEN PEVSKI VEČER V RONKAIH

MIRENSKI PEVSKI ZBOR V GOSTEH ZBORA «VERDI»

Prihodnje srečanje obeh zborov bo v Mirnu

Moški pevski zbor «Giuseppe Verdi» iz Ronk je povabil v goste moški pevski zbor iz Mirna. Rezultat srečanja 23. t.m. je bil pravi prijeten pevski večer, ki ga je v dvema tretjinama sporeda izpolnil mirenški zbor, z ostalim delom pa domači zbor. Zbor iz Mirna je pod vodstvom Antona Klanciča izvajal umetno pesem slovenskih skladateljev Jakoba Gallusa, Vasilija Mirka, Rada Simonitija in drugih, v zadnjem delu pa je predstavil slovensko ljudsko in partizansko pesem. V srednjem delu je nastopil domači zbor pod vodstvom Sonje Sirsen z nekaj umetnišimi in ljudskimi pesmimi. Za zaključek pa sta oba zbora skupno zapela pod vodstvom Antona Klanciča znano Stelutis alpini.

Zbor iz Mirna, ki se je v zadnjem času pomnožil z mladimi pevci, je najboljše zapele Gallusovo. Ecce, mo mo moritur justus; pesem je zvenela čisto in zlo. Pri večini ostalih, ki so bili sicer dobro zastavljene, sta na dinamično močnejših mestih dominirali basovski skupini napram glasovno sibeke za sedenim tenorjem. Ravnotežje bo treba torej posvetiti več pozornosti in tudi nekaterim posameznikom, ki z nekoliko preveč odprtjem petjem izstopajo. Sicer pa moramo zboru dati priznanje za sorazmerno obširen spored, ki ga je pripravil v kratkem času letošnje delovne pevske sezone. Kar se tiče izvajanja partizanskih pesmi, bi bilo vsekakor bolje, da bi jih zbor, ki je dovolj glasovno prodran, zapele brez spremljave na harmoniki, ki ni bila dovolj precizna niti v ritmu niti v akordih.

Zbor «Giuseppe Verdi» razpolaga z dobrimi glasovi, ki lepo izpolnijo celoto glasovni skupin, zaradi česar zbor že po svoji sestavi zveni glasovno precej izenačeno. Seveda mu je v oporo tudi delo dirigentke, ki očito polaga veliko pozornost lepoti tona in skupnega petja. Na tehnično perspektivo področju je že toliko doseženega, da bi se zbor lahko lotil zahtevnejšega programa. To lahko sklepamo tudi iz interpretacij tega večera, ki so delovale dovolj prepričljivo.

Napovedi so bile v italijanskim in slovenskimi, se boljše pa bi bilo, ko bi bil spored s kratkimi komentarji tiskani ali ciklostilirani, kajti pisana beseda je prikladnejša in trajnejša, zlasti kadar gre za medsebojno informiranje in spoznavanje kulturnih prizadevanj.

Skoda, da uspelemu srečanju ni prisostvovalo več poslušalcev.

IVAN SILIČ

Prosvetno društvo «O. Župančič» v Štandrežu

bo imelo drevo ob 20.30 na društvenem sedežu

LETNI OBČNI ZBOR

Dnevni red:

- Predsedniško poročilo
- Poročilo odbornikov
- Izvolitev delovnega predsedstva
- Izvolitev novega odbora
- Slučajnosti

VABLJENI!

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU — SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V GORICI — ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE V GORICI v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Grice

Maksim Gorki

BARBARI

prizori iz okrajnega mesta

Prevod	Janko Moder
Scena	Petar Pasič
Kostumi	Božana Jovanović
Glasba	Bojan Adamič
Režija	Stev Zigmund

V torek, 3. februarja, ob 20.30 v gledališču «G. Verdi» v GORICI (Goriški območje). Vozni red avtobusa za okoliške abonente:

Vrh odhod ob 19.30, Poljane ob 19.30, Dobrober ob 19.35, Jamlje ob 19.40, Dol ob 20.00, Rupa-Peč ob 20.05.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Vai gorilla», Fabio Testi in Claudia Marsani, barvni film, mladin pod 18. letom prepovedan.

CORSO 16.30—22.00 «Il padrone e l'operaio», R. Pozzetto in F. R. Coluzzi, Barvni film, Mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO 16.00—22.00 «La smagliatura», U. Tognazzi in M. Piccoli, barvni film.

CENTRALE 17.30—21.30 «Eli il ladro», Bud Spencer, Barvni film.

VITTORIA 17.00—22.00 «La nuora giovane», P. Leroy in M. Carotenuto, Barvni film, Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—20.00 «Divina creatura», Barvni film.

PRINCIPE 17.30—22.00 «La polizia accusa, il servizio segreto uccide», Barvni film.

Nova Gorica

SOCA «Hudič v možganih», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Zadnje pribeležbe», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Gospodar otoka», ameriški barvni film ob 19.30.

Včeraj—danes

Iz goriskega maticnega urada ROJSTVA: Gabriele Cont, Elisa Baldo.

SMRTI: 64-letni upokojenec Gerardo Fabris, 79-letni bolničar Enrico Colautti, 83-letna gospodinja Ermelinda Ambrivi vd. Figoli, 82-letni upokojenec Angelo Gregorin, 78-letna gospodinja Marianna Del Mestri vd. Winkler, 69-letni upokojenec Luigi Plet, 90-letni upokojenec Grazia Cagas, 80-letna gospodinja Felicitia Mocenigo vd. Maurenica, 47-letni zdravnik Teodoro Stori, 65-letna gospodinja Silvia Laurenti.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Villa San Giulio, Korzo Italija 224, tel. 83-538.

DEŽURNA LEKARNA V TRZUČI Danes ves dan in ponoči je v Trzču dežurna lekarna Alla Salute, U. Cosulich, tel. 72-480.

Sneg pobelil mesto in okolico

Včeraj je na Goriškem ves dan snežilo, se najbolj debele in goste snežinke pa so padale okoli polne. Sneg je naletal brez vetra in je zato enakomerno prekril polja, strehe in ceste. Proti večeru je sneženje prenehalo. V Gorici je padlo kakšne 3 do 4 cm snega, na Lokvah od 10 do največ 15 cm, vsekakor premalo za smuko. Če ne bo v prihodnjih dneh še kaj snežnih padavin, Lokve tvegajo svojo troje ushujšo zimo in s tem hud udarec za zimski turizem, ki je pred nekaj leti toliko obetel.

Snežilo je tudi tja do Gradišča na Krasu, vendar se je na robu območja snežnih padavin popoldne sneg spremenil v rahel dež. Sneg je prinesel razumljive prometne težave z vrsto manjših prometnih nesreč, ki so zahtevale predvsem gnotno skodo.

Najhujše posledice zaradi snega in sploške ceste je utrpela 71-letna gospodinja Anna Bunello vdova Driloli iz Slovenca ob Soči. Pri vračanju iz Slovenca se je v jutranjih urah vrčala peš domov, ko je na pločniku zaradi snega izgubila ravnotežje in padla. Zensko so takoj odprli v gorisko bolnišnico, kjer se bo zaradi zloma desne noge in drugih udarcev zdravila 90 dni.

Na Goriškem so včeraj zabeležili celo vrsto avtomobilskih nesreč. Na Tržaški cesti sta z avtomobilom zavozili s ceste 19-letna delavka Patrizia Sel iz Špetra ob Soči, ter 25-letna Serena Zigon iz Gorice, U. Montecucco 2. Obe so križnili v bolnišnico, kjer so jima ugotovili

lažje poškodbe.

Druge nesreče na Tržaški cesti se je pripetila 20-letnemu študentu Mauru Mariniju iz U. Ristori 55. Mladenec je zaradi ledenega cestišča izgubil oblast nad vozilom in se zaletel. V bolnišnici se bo zaradi lažjih poškodb zdravil teden dni.

V bolnišnico so v popoldanskih urah sprejeli 25-letno Elenco Efride iz Gradišča. Zenska se je z avtomobilom ponesrečila v Fari. Zaradi poškodb po telesu se bo zdravila 10 dni.

Avtomobilske nesreče, ki jih je povzročila sploška cesta, so se pripletile še pri Devetah, na Majtrnici in na semaforiskem križišču na Korzu.

(Na sliki vidimo zasnežen del Korza.)

Javna skupščina o sindikalnem vprašanju agentov javne varnosti

Pokrajinsko tajništvo sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL bo pripravilo v ponedeljek ob 20. uri v konferenčni dvorani Palace hotel javno skupščino o sindikalnem vprašanju agentov javne varnosti. Uvodno poročilo bo imel dr. Franco Fedeli ravnatelj revije «Ordine pubblico».

V galeriji Meblo v Novi Gorici je včeraj odprto razstavo likovnih del umetnik Jože Tisnikar. Razstavni prostori bodo odprti do 16. februarja ob delavnikih med 8. in 19. uro.

NOVOST NA SLOVENSKI KNJIŽNI POLICI

Nada Gaborovič: «Objokuj jutro»

Roman mariborske pisateljice Nade Gaborovič OBJOKUJ JUTRO, ki ga je kot njeno najnovejšo stvaritev izdala založba Mladinska knjiga v Ljubljani v zbirki Nova slovenska knjiga, je roman iz sodobnega sveta mesta ob reki. Pisateljica posega v svet ugodnih meščanov, direktorjev, umetnikov, snobističnih uradnikov in njihovih otrok. Ta svet nam bolj ali manj plastično upodobi in reduira dogajanje na en sam julijski popoldan in večer, vendar pa seže s pripovedjo mnogo širše in nam skuša predstaviti svet sodobne slovenske družbe v mestu v širšem okviru družbene problematike, konflikta med staro in mlado generacijo. Toda če bi hoteli obnoviti vsebino tega dogajanja, bi zašli v težave. Dokaj široko predstavljena sodobna družba živi svoje vsakdanje, več ali manj puko življenje. Peha se za vsakdanjimi dobrinami, iz življenja skuša izločiti čim več materialnih koristi, posamezniki skušajo doseči čim višje položaje, spletati nove ljubezenske zgodbe, graditi nove hiše, kupovati nove avtomobile, preživljati počitnice na morju. V bistvu pa ostaja svet prazen, ljudje v njem pa nezadovoljni in nepešeni.

Nekaj oseb seveda izstopa iz te družbe. Direktor Tabor in njegova stremuška žena Sonja imata sina Aleša. Kakor je njegova mati o srednjega negativna podoba, tako naj bi bil njen sin Aleš v bistvu nosilec nekkih naprednih stremeljav. Toda njegova dekle Petra, ki je mati ni marala, je napravila samomor. In tako se nam Aleš pokaže v bistvu kot slabši, kot priden sinko, ki obljublja materi na domači zabavi igrati na klavir in je vse, kar zmore, izjaza, da bo za nekaj časa odšel od doma v Ljubljano, ker mora resno nadaljevati študij. In tako ob teh treh, pravzaprav dveh poglavitnih junakih, Sonji, Alešu in mrtvi Petri, vstopaj v ozadje ostali liki: sosed Vrege, njegova žena Vanda in hčerka Vanda, ki jo ponujajo Alešu, pa direktor Tone, ki se poroča s Doro in daje povod za domaće slavje na vrtu Taborjeve vile, pa umetnik Silvin in pianistka Natalija. Vse dogajanje se začne julijanskega popoldneva in konča opolnoči po nevihti, vmes pa se zgodijo pravzaprav zelo malo. In tako ostaja pred bralcem le zabrisana podoba sodobne slovenske družbe v nejasni, a tudi nič kaj rožnati podobi, kot nam jo naslika s temnejšimi barvami pisateljica Nada Gaborovič.

Kaj nam je pisateljica hotela povedati, tega ni težko razbrati. Predvsem je hotela prikazati me-

ščansko družbo v njeni praznosti in pehanju, čeprav pehanje za dobrinami ni toliko gonilna sila njihovega ravnanja kot je poglavitni namen uveljavitev v družbi, zavzetje ustreznega položaja in gradnja naprej. V tej družbi so starejši že preživeli in s svojimi idejami ubirajo pot navzdol. Mladost, iz izjemo umrle Petre, pa so prešibki, da bi bilo življenja zasakali drugace.

Opolnoči, ko se zabava konča in se v simbolični nevihti družba razide, naj bi bilo vsega konec. Ne. Samo konec enega dne. Jutri bo sledil nov dan, novo pehanje, novi zapleti v službi, nove ljubezenske zgodbe in vse bo šlo več ali manj po starim tiru naprej. Mladi očito nimajo ne moči, ne idej, da bi si hoteli zavestno ustvariti drugačno življenje. Pisateljica si tega tudi ne prizadeva doseči in ostaja pri podobi današnjega sveta in skupine ljudi v njem. Izhoda ni. Nič hudega. Svet se vrti naprej. In kar dobro za vse te ljudi, da bi kaj globlje pogledali v svet in v življenje pa niti ni potrebno.

Ta pripoved, koncentrirana v dogajanje nekaj ur, dejansko pa razpredena na vrsto let, je predvsem pripovedovana. Zato nas roman kot

V torek, 3. popoldne in v sredo 4. februarja, zvečer bo Mestno gledališče ljubljansko ponovilo Andreja Hienga melodramo «Izgubljeni sin»

Sl. Ru.

ZNANSTVENIKI IN GENERALI SKRBIJO ZA «VARNOST» ČLOVEKA

Nova orožja: ognjene krogle in vnetljivi uranski naboji

Vnetljiva kaša pri gorenju povzroča temperaturo 2300 stopinj - Naboji prav tako povzročajo veliko vročino in imajo močno probojno moč

Pred dnevi smo govorili o tem, kako se odnosi med dvema super-silama oblažajo, ker so Američani odkrili pri Sovjetski zvezi novo, nevarno strateško letalo. Sovjeti pa so pri svojem zahodnem partnerju odkrili zelo nevaren «tavo-joki izstrelek». Tudi ta primer nam dokazuje, da se v obrambo miru angažirajo vse razpoložljive sile in vsa razpoložljiva sredstva zaradi česar se skladišča orožja neprestano polnijo z vedno novimi sredstvi za uničevanje človeštva. In zaradi tega je že danes zastarelo to, kar je bilo

včeraj novo, najnovejšo. V zvezi s tem prinaša hamburški tednik «Der Spiegel» zanimivo poročilo o dveh novih strašnih vrstah orožja. Pravzaprav povzema «Der Spiegel» podatke, ki jih je v svoji študiji objavil švedski zavod SI PRI. V tem poročilu je govor o dveh kemijskih orožjih o tako imenovanih ognjenih kroglih, ki dosežejo temperaturo atomске bombe, ter o vnetljivih nabojih iz urana.

Ko so v glasilu zahodnonemške vojske poročali o lanskoletnih vojaških vajah, je bilo rečeno, da gornji dve vrsti orožja predstav-

ljata «vrhunec lanskoletnih vaj». V istem poročilu smo lahko brali tudi naslednje: «Dolge ure se je iz starega tanka dvigal plamen». Porocili je gotovo zapisal vojak, kajti le vojak se lahko navdušuje nad takšnimi novostmi. Toda drugi ljudje, ki jim je mir bolj pri srcu kot raznim generalom, pa tu-menovani ognjeni kroglji, ki dosežejo temperaturo atomске bombe, ter o vnetljivih nabojih iz urana.

In pri tem ima to strašno orožje še eno «prednost», da se vsi, soka eksplozivna mešanica trietilaluminija in polioptilena, lahko prevaža in uskladiščuje. Vojakom torej ne zadaje velikih težav niti prevažanje tega strašnega orožja. Kadar pa hočemo iz pravkar omenjenih snovi dobiti še strašnejše orožje, je dovolj, da trietilaluminij in polioptilen dodamo še N-heksan, ki pravzaprav predstavlja nekakšno zaščito tega strašnega vojaškega sredstva pred morebitnimi drugimi elementi, predvsem pred različnimi kisi-

«Sandokan» bo obiskal Salgarijev dom v Turinu

RIM, 30. — Še nekaj dni in Sandokan se bo vrnil v domovino. Toda ne na malajski otočja in morja, kamor ga je postavil Salgari v svojem romanu, pač pa v Indijo, od koder je zares doma. Pred tem pa bo obiskal še nekaj italijanskih mest in tudi Turin, kjer si bo ogledal dom svojega «očeta», namreč pisatelja Salgarija.

Kakor bo bralcu že jasno, gre za junaka iz Salgarijevega romana, indijskega filmskega umetnika Kabira Bedija, ki igra glavno vlogo v istoimenski nadaljevalni, ki jo italijanska televizija prav zadnje čase predvaja ob nedeljah zvečer. Nadaljevalke «Sandokan» ne bo predstavljal, saj je posebna služba italijanske TV ugotovila, da je zadnjemu nadaljevanju sledilo nad 27 milijonov gledalcev, kar je tudi povsem razumljivo, saj je bolj malo Italijanov srednje in zrele dobe, ki tega dela niso prebrali. Vrh tega moramo priznati, da je režiserju Sollimi uspelo napraviti iz romana kar solidno delo, ki se z zanimanjem gleda. Med vsemi umetniki pa priteguje največ pozornosti prav Sandokan, torej Kabir Bedi, ki je že nekaj dni na obisku v Italiji in se je najprej nastanil v Rimu, kjer se je doslej srečal že z vrsto ljudi, seveda predvsem s filmarji, kot so Fellini, Bertolucci in drugi. Nadalje je moral doslej obiskati nekaj šol, da bi se predstavil sedanjim čitateljem Salgarija, ki jih je, kot kaže, veliko, pa čeprav je v sedanjih dobi veliko bolj v veljavi vse drugačno čtivo, ki je, povsem razumljivo, ugašeno bolj na sedanjo dobo, na moderno tehniko, da ne govorimo o sodobni detektiviki, ki je, žal, prevzela mesto nekdanjemu branju, ki je vzbujalo napetost, kot so bila dela Karla Maya, Jullesa Verna in drugih.

V Rimu, v Ulici Veneto, kjer je stanoval doslej, je imel Kabir Bedi veliko težav s svojimi oboževalci. Pred njegovim hotelom je bilo na preži vedno kakih sto mladeničev in deklet in seveda tudi fotoreporterjev, ki so čakali nanj in je zato imela policija veliko dela, da ga je zavarovala.

Doslej si je Bedi ogledal «večno mesto», nekaj rimske okolice, jutri, v soboto bo obiskal Perugia in Assisi. V nedeljo pa bo Kabir Bedi - Sandokan obiskal Firence, ki jim bo posvetil več dne, ker si želi vsaj površno ogledati umetniška bogastva tega mesta. Naslednjega dne, v ponedeljek bo odpotoval v Milan, kjer ima v programu nekaj obiskov in tudi tiskovno konferenco na sedežu tamkajšnje RAI. V torek, zadnji dan obiska v Italiji, bo odpotoval v Turin, da bi si ogledal, kot smo rekli, dom svojega «očeta», torej pisatelja Salgarija.

Njegova zaročenka Parveen Baby, ki ga je spremljala na njegovem potovanju v Italijo, pa se ne more zadržati tu do njegovega odhoda, pač pa odpotuje že danes in hudomušneži so rekli, da je toliko zaverovani v svojo lepoto, da se ne boji, da bi ji ga speljala kaka pa čeprav lepa Italijanka. Sicer pa so njegovi dnevi tako polni programa, da Kabir Bedi zares ne bo imel časa spogledovati se z morebitnimi nevarnimi oboževalkami.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Najpetost v poslovnih odnosih. Bodite diplomatični. Naključje vam bo zagotovilo prijeten večer.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Storitve, da svojo dejavnost oprete na solidnejše osnove. Ljubosumni bodite.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zadovoljite se z drugorazrednim, zato pa mirnim delom. Pazite na zdravje.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Dobro organizirana poslovna dejavnost vam bo omogočila lep dobiček. Prebavne motnje.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) V teški situaciji se boste dobro znašli. Izognili se boste neprijetnostim.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Če boste upoštevali svoje izsledke, boste imeli izglede za uspeh. Nerivo in ljubosumnost.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Nastopite odločno proti malomarnosti in nedelavnosti svojih družabnikov. Prijetno srečanje.

SKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Današnji dan bo za vas ugoden. Na čustvenem področju vse po vaših željah.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Trenutek je primeren za posredovanje pri prestojnikih. Veselo vdušje v družbi.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Posli se ugodno razvijajo, sreča je na vaši strani. Prijeten obisk vas bo razveselil.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ne dovolite, da bi na vas vplivala nekatere napovedi. Zdravje kar dobro.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Ne podcenjujte dobre volje onih, ki vas podpirajo. Bodite previdni glede novih čustvenih pobud.

Vitez Damjan

Piše: C. GALE
Riše: V. ČUK

RADIO VIZIJA

SOBOTA, 31. JANUARJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: Oživiljeni stari plesi
- 12.55 Komični filmi: Nore glave in Prisišlo delo
- 13.00 DNEVNIK
- 14.00 Odprta šola: Tedenska oddaja o vzgojnih problemih
- 17.00 DNEVNIK in Izžrebanje loterije
- 17.10 Program za najmlajše: Polna pest...
- 17.40 Program za mladino: KITARA IN FAGOT
- 18.30 Poljudna znanost: ALKOHOLIZEM
- Oddaja o alkoholizmu obsega bogate statistične podatke pa tudi intervjuje s prizadeti ljudmi ter mnenja psihiatrov kot so Basaglia, Petiziol, Madeddu in drugi. Iz vsega tega materiala izhaja povsem dober sklep, da je alkoholizem pravzaprav beg iz resničnosti tistih, ki ne zadržijo vsakdanjega grobega življenja v družbi, ki ne priznava posameznika njegove osebnosti. V boju proti alkoholizmu si moremo pomagati le tako, da prizadetemu človeku vrnemo vero v življenje
- 18.55 ARKTIKA IN ANTARKTIKA
- Današnje osmo nadaljevanje oddaje, ki jo je pripravil Giordano Repossi, nosi naslov — Sestane na Južnem tečaju
- 19.20 Nabojna oddaja, Ital. kronike in Vremenska slika
- 20.30 DNEVNIK
- 20.40 (DI NUOVO) TANTE SCUSE
- Glasbeno - govorni program z Raimondom Vianellom in Sandro Mondani se z nocojšnjim večerom zaključuje. Poleg glavnih junakov in ansambla Ricchi e Poveri bo nastopil tudi pevski duet Vianella
- 21.50 Od A do Z: DOGODEK, KAKO IN ZAKAJ?
- 22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 19.00 Tedenska športna oddaja Dribbling in Športni dnevniki
- 20.00 Profil ital. vojnovih skladateljev: BRUNO MADERNA
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Kdo, kaj, kdaj: JACQUES LIPCHITZ
- 22.00 Prostor 1999: LOCITEV
- Prostor 1999 je vrsta filmskih prizorov, ki sta si jih zamislila Gerry in Sylvia Anderson, scenarij pa je po tej zamisli pripravil George Bellak. Nadaljevalka govori o namišljenem življenju v vesolju okoli leta 1999, torej v smislu tega, do kod bo človek v svojem naglem razvoju prirnil konec stoletja. Seveda bo delo v glavnem produkt zelo bujne fantazije, kjer ima znanost bolj malo besede

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 10.00 TV SOLA: Afganistan. Cesarjevo novo oblačilo, Zapoje z nami itd.
- 17.10 TAJNA POT MAMIL, dokumentarna oddaja
- Zlo, ki se vedno bolj širi, razpleta svoje mreže in zaslužuje mladino, se kliče narkomanija. V nocojšnji reportaži bo govor o tem, kako mamila po tajnih kanalih prekupevalce v kriminalce potujejo od pridelovalca do pridelovalca, grosista in prodajalca na drobnino, do potrošnika. Najčiste zapade tej razvadi mlad človek, ki je vedno razveden in nekritično hlasta po novem. Toda nova doživetja mu postane lahko usodno. Le kratkovidni ljudje ne vidijo strahotnih posledic, ki jih to zlo čedalje bolj nevarno širi po vsem svetu. Največ narkomanov imajo v ZDA, toda tudi v Evropi jih je iz leta v leto več
- 18.05 Obzorik
- 18.25 David Copperfield
- 19.30 DNEVNIK
- 19.50 Zunanje-politični komentar
- 20.00 TV ZEHTNICA, humoristična oddaja
- 20.30 MCKENNOVO ZLATO
- Tolpa razbojnikov s Coloradom na čelu išče kanjon, kjer naj bi bilo bogato nahajališče zlata. Pri iskanju kanjona ujamejo hčer ubitega sodnika Ingo, pa tudi šerifa Kenna, ki edini ve, kje je kanjon. Po številnih zapletih z vojsko in Indijanci plemena Apa-čov najdejo kanjon in zlato, toda lastniki kanjona so Indijanci
- 22.35 DNEVNIK
- 22.50 Jazz na ekranu: KVINTET GIANNI BASSO

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.30 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 SENCE IZGINJAJO OPOLEDNE, četrta epizoda
- 21.30 Tretji svetovni mir, deveto nadaljevanje
- 22.20 Ravelova skladba «DAFNIS IN CLOE»

ZAGREBSKA TELEVIZIJA

- 17.45 «SPRETNOST, SREČNO»
- 20.00 ZAPISI IZ NOB, dokumentarna oddaja
- 20.30 Italijanski film
- 23.05 Išče se najpopularnejši pevec 1975, ljudska glasba

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 11.30 Ponovno na sporedu; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Simfonica glasba; 18.50 Zabavni orkester; 19.10 Benesko planinsko društvo iz Cedad; 19.25 Glasbene diagonale; 19.40 Pevska revija; 20.00 Sport; 20.50 Mikuletič; Internatisti; 21.30 Pevske.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 8.10 Glasbene matinee; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 J. Sever - L. Lebič: Snežni otroci; 9.47 Naši umetniki; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 11.03 Sedem dni na radiu; 12.10 Godala; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob bistem potoku; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.45 «Vrtljak» 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Gremo v kino; 18.15 Čustveni svet računalnika Rupreta; 19.40 Ansambl Latinos; 19.50 Lahko noch, otroci!; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Za razvedrilo; 23.05 S pesmijo v novi teden.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 8.30

Patronat KZ - INAC svetuje

Neopravičljivo zavlačenjeje reševanja pokojnin po konvenciji

Vpr.: «Imam starostno pokojnino INPS še šest let. Pred dvema letoma mi je Skupnost invalidskih in pokojninskih zavarovanj izdala odločbo, v kateri se mi priznava doba partizanske in opravljajane podrejenega delovnega razmerja v Sloveniji, skupno 6 let, 3 mesece in 16 dni. Nemudoma sem vložil prošnjo za dodatek te dobe k starostni pokojnini, vendar kljub večkratnemu urganju neposredno na zavarovalnem zavodu in preko patronata, pri katerem sem vložil prošnjo, nisem doslej dobil nobenega odgovora. Nekateri moji prijatelji mi pravijo, da so oni čakali več let na rešitev omenjenih «pratik». Mene osebno tako zavlačenje ne spravljajo v veliko finančno zadrego, ker imam nekoliko višjo pokojnino in doma upravljam trgovino, toda za tistega, ki čaka na odobritve pokojnine kot na edini vir dohodkov, povzroča tako ravnanje nepotrebno jezo in tudi finančno škodo. Hotel sem vas upravitelji duple: je ta zamuda kolikšna opravljajiva in s kakšnimi ukrepi bi lahko to preprečili ali vsaj o-milili?»

M. S.

Naš bralec je nehoté postavil prst na sledečo rano, ki najbolj boli. Na podlagi vsakodnevnih praks in izkušenj lahko trdim, da INPS na splošno rešuje še kar redno prošnje za priznanje starostne, invalidske ali družinske pokojnine (če je upravičenec vsaj malce potrpežljiv). Čeprav moramo žal v večini primerov ugotovljati, da ni manj opravljajiva za-mude glede na legalni rok 120 dni, ki ga uvaja zakon 533/73, Resnici na ljubo so zelo redki primeri, ko se z uveljavitvijo pokojnine kaj zataknje, da je treba čakati na rešitev več kot leto dni ali celo dve. Vendar ponavljamo, da so taki le izjemni primeri.

Toda to ni najhuje. Tistim u-pojencem oziroma zavarovan-cem, ki vložijo na INPS zahtevek za dodatek ali za pokojnino po italijansko - jugoslovanski konvenciji, se jim godi nezasišana krivica brez vsakršne sprejemljive ob-razločitve. Zato se človeku podza-vestno porodi sum, da morda le ni to zavlačenje tako slučajno in da morda temelji na politični pod-lagi, saj omenjene zahteve vlagajo pretežno Slovenci, ki so delali v SFRJ ali pa jim je SPZ priznal dobo partizanske. Kaže, da se vsa stvar blokira na INPS v Tr-stu, ki pa ni pristojen urad za re-ševanje teh praktik, temveč jih mo-

ra po bežni analizi odposlati na Deželni center za konvencije v Vidmu.

Analiziramo dva primera pokoj-ninskih zahtevkov (obnova pokoj-nine in starostna pokojnina po kon- venciji), kakšen je birokratski po-stopek za dokončno rešitev vloge. Za obnovu pokojnine (ko ima pro-silec že italijansko pokojnino, ven-dar hoče tej osnovi dodati še ju-goslovansko delovno dobo, da se mu odmeri sorazmerni del pokoj-nine), bi v teoriji moral biti po-stopek krajši in enostavnejši. Trža-ški INPS ima nalogo, da prilži dokumentirani prošnji le pregled zavarovalnega položaja, ki so ga že izračunali za časa upokojitve prosilca. Torej zelo enostavna ope-racija, nakar mora INPS odposlati celotno prakto na videmski INPS (Center za konvencije), da ta sto-pi v stik z ljubljanskim zavaroval-nim zavodom (SPZ) in na podla-gi še priložene odločbe vpraša, naj odmerijo prosilcu sorazmerni del pokojnine. Ljubljanski SPZ običaj-no zelo hitro rešuje vse podobne zahteve in pošlje v Videm vse po-trebne akte.

V primeru, da zavarovane vlož-ji prošnjo za starostno pokojnino po konvenciji, pomeni, da so ju-goslovanska leta odlična za prizna-je pravice do pokojnine. Tržaški INPS mora preveriti in poiskati, koliko prispevkov ima prosilec pla-čanih v Italiji; ta operacija lahko po zakonu traja največ štiri mese-ce, nato pa «roma» celotna prati-ka v Vidmu, ko steče približno enak postopek kot v prejšnjem primeru. V najslabšem slučaju bi morala torej priti prakto po štirih mese-cih v Vidmu, kjer bi jo objektivno še nadaljnji štirje meseci več kot se zadoščajo za dokončno izračuna-nje in likvidacijo sorazmernih me-secev, in, če hočemo biti veliko-dušni, največ leto po dveh letih «pratik» se dobesedno leži vsa zaprta v kakem kotu INPS v Trstu, ki žal ne opravlja svoje vloge oziroma naloge in s tem pri-zadeva zainteresiranim upraviče-nam veliko finančno (tudi če izpla-čajo zaostale dozorele obroke, je vrednost denarja vedno manjša)

in predvsem moralno škodo, saj beležimo žal več takih primerov, da prosilec umre, preden dočaka rešitev vloge. Sedaj se vprašu-jem: po kakšni morali je vse to opravljajivo? Mislim, da so vse be-sede zaman, le bob ob steno in da ne preostaja drugega, kot da se v takih in podobnih primerih pato-nat posluži pravico vseh legal-nih možnosti za spoštovanje ter-minov in za takojšnjo zadostitev zahtevam upravičencev.

Naš patronat INAC je v zvezi s temi konvencijami, od katerih se nekatere «vlečejo» že polna šti-ri leta (!), ubral edino razpolo-ljivo pot: predložiti je treba po za-konu 533 prvi priziv (po 120 dneh) in če je potrebno, tudi priziv druge stopnje, nakar se bo pač treba o-brniti do sodnih oblasti, da zaščiti pravice zavarovancev oziroma upokojencev. Le tak odločen nastop bo morebiti (upajmo) v bo-dode rodil zaželene sadove.

KO VDOVA PONOVNO SKLENE ZAKON ...

Vpr.: «Stara sem 43 let, preje-mam jugoslovansko pokojnino po možu in se nameravam ponovno poročiti. Zvedela sem, da bi v tem primeru izgubila pravico do družin-ske pokojnine. Moje skrb pa je, da ne bi s tem oškodovala svojih hčerk, zato Vas naprošam za po-jasnilo, če bosta hčerki izgubili pravico do pokojnine, ako bo moj bodoči mož, oziroma njun oče, skrbel zanj.»

H. M.

Ker se niste stari 45 let, boste s ponovno sklenitvijo zakona izgu-bili pravico do pokojnine. Vašima hčerkama pa se bo v tem prime-ru pokojnina na novo odmerila, in sicer v višini 80 odstotkov pokoj-nine, ki bi jo prejela Vaša pokoj-nina. Dejstvo, da bo njun bodo-či oče skrbel zanj, ne bo vpliva-lo na njuno pravico do družin-ske pokojnine. ***

Tiste zavarovance, ki bi radi vložili na zavarovalni zavod prošnjo za priznanje invalidske pokoj-nine, obveščamo, da bo v četrtek, 5. februarja na sedežu Patronata INAC v UL, Cicerone 8/b redni zdravniški pregled.

V tej rubriki naš izveščanec Boris Simoneta seznanja čita- telje z vsemi vprašanji v pristojnosti Patronata Kmečke zveze. Za vsa pojasnila se lahko zainteresirani obrnejo na Patronat KZ INAC, UL Cicerone 8/b, tel. 62-785. Urad je odprt vsak dan od 8.30 do 12.30 in popoldne od 15. do 17. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 12. ure.

Slovenski pir v Münchnu

Za razliko od dosedanjih srečanj Slovencev v tujini bo na letošnje münchensko prišlo tudi več avtobusov s svojci in turisti iz prav vse Slovenije

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, januarja — Peto srečanje slovenskih društev iz zahodnoevropskih dežel bo v soboto, 8. maja, v največji münchenski dvorani v olimpijski vasi. Tako pri »Triglavu« v Münchnu kot pri koordinacijskem odboru za vprašanje naših delavcev na začasnem delu v tujini pri RK SZDL pripravljajo vsak po svojih zadolžitvah jubilejni zbor slovenskih združenj in izpeljance, ki bo za razliko od dosedanjih posebnost po tem, da bodo naši potovalni uradi pripeljali iz Slovenije več avtobusov s svojci in turisti.

Vsako srečanje do zdaj je bilo na nek način rekordno: münchensko bo gotovo po številu obiskovalcev, saj živi samo v mestu in okolici kakšnih sedem tisoč Slovencev. Pa še Aveniki, Zadovoljni Kranjci, plesni orkester RTVL in trboveljski pihalni orkester bodo prišli sem — zdomski muzikantje bodo

imeli tako bogato dopolnilo za ples in rajanje pozno v noč.

Tradicija srečanj

Tradicija srečanj slovenskih društev se je porodila pred leti med našimi rojaki v Franciji, v Freymingu in Merlebachu. Iz prvih ožjih pevsko-zborovskih in kulturnih shodov izseljenških društev se je že septembra 1973 razraslo tretje srečanje v prav veličasten zbor enih in drugih, izseljenecv in teh novjših, za katere se je udomačila beseda zdomci, saj so le začasno v tujini, torej zdoma. Kdor je doživel veličastni prizor v stuttgartski jemenski hali, ki sicer gosti

na največje mitinge in kongrese, je moral pritriliti organizatorjem in gostiteljem (bil je seveda tamkajšnji »Triglav«), da bi bilo treba takšna srečanja od zdaj pripraviti vsako leto.

Lani je pobudo prevzelo essensko kulturno-sportno društvo »Bled«. Ker pa vsak gradi na dobrih in manj dobrih izkušnjah prejšnjega srečanja, so ga lani preselili na zadetek maja: čez počitnice je namreč težko vaditi, še posebej solarje.

Kulturna revija

Tradicija postaja tudi to, da so zdaj srečanja po eni strani prikaz kulturnega dela posameznih društev, po drugi pa pristne slovenske zabave s petjem, vrskanjem in plesom. V Essnu ni bila ogromna razstavišna hala nič kaj prevelika, ko se je iz vseh vetrov, od Francije, Belgije in Nizozemske do Avstrije, Švice in Švedske nabralo rojakov, ki so zrlji na oder — okrašen s slovenskimi in jugoslovanskimi ter nemškimi zastavami — in poslušali poskočni venček narodnih plesov essenskega »Bleda« ali ganljive pevce iz Merlebacha, Aumietza, Heerlenheideja.

Vse to se bo vrstilo tudi v Münchnu. Posebej pa se lahko pričakujemo bogatejši prispevek slovenskih učenec, saj so tu in v Stuttgartu naši šolski razredi številni in imajo že tradicijo.

Slovinci pa zunanjo niso samo pivci in pevci, marveč tudi športniki. Kot lani v Essnu bo letos tudi v Münchnu vse pripravljeno za kegljače, šahiste pa tudi za nogometaše ali namiznoteniške tekme, pravzaprav srečanja. Dan slovenskih društev bo padel ravno v vrhu tedna, v katerem se bodo v Münchnu izvršile prireditve drugih jugoslovanskih športnih klubov in društev.

Knjige, plošče, kasete

In še ena tradicija: podočno kot lani v Essnu bodo rojaki lahko tudi v Münchnu kupovali slovenske gramofonske plošče in kasete (iz produkcije RTV Ljubljana), pa knjige bodo tu in slovenska ukovna dela. V še večji meri bodo slovenske časopisno-založniške delnice ponudile branjevalcem, ki jih bodo prejeli. Seveda pripravljajo rojake tudi prihodnje leto, zato je tudi budimpeštanski radio posvetil temo vprašanj nekaj minut v eni najbolj priljubljenih oddaj, nekatere pa se je v razpravah izredno ironično vključilo tudi par-

»Prustora bo dosti, hala Olympia sprejme čez 3500 ljudi k mizami, vabi gostitelji, predsednik slovenskega kulturnega in športnega društva »Triglav« Slavko Mastnak. Resni organizatorji mu stojijo ob strani: Franc Lužar skrbi za finance, Maric Jeglič za propagando, Marjan Kepić kot gostinca za dobre jedi in pijačo (domače seveda), podpredsednik Franc Dietner pa za ostalo. Sorokov nekdanji »Bambino« zdomci se »prekrstila« v »Alpe-Adria« bodo spet urejali v trobente in harmonike.

ANTON RUPNIK

Z LANSKEGA SREČANJA V STUTTGARTU — V športni dvorani na Killlesbergu je bilo slišati obilo domače besede in domačih zvokov.

Foto: Edi Selhaus

Gruzinski pretres

Na 25. kongresu gruzinske partije je prvi sekretar Ševardnadze ostro kritiziral pomanjkljivosti v republiki

MOSKVA, 28. jan. — »To je prvič, da na partijskem kongresu tako podrobno razpravljamo o vseh teh problemih... Toda molčati ne smemo! Prizadevati si moramo, da bi se vsa družba, vsi ljudje, vse prebivalstvo aktivno vključilo v boj s protidružbenimi pojavi. To odlične besede je spregovoril na pravkar končanem 25. kongresu gruzinske partije njen dinamični, 47-letni prvi sekretar Ševardnadze, ki je pred tremi leti zamenjal kritiziranega Mžavandzeja in dobil vsa pooblastila, da pomete z nastalimi napakami v republiki.

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

In treba je reči, da gruzinski prvi sekretar ni imel diake na jeziku, ko se je lotil natančnega razčlenjevanja številnih nepravilnosti na različnih področjih gospodarstva in družbenega življenja. Te pisane zakavkaške republike, ki je v preteklosti nekajkrat doživljala korenite notranje pretrese. Jeseni 1972 je moral v pokolj prvi sekretar Mžavandze, ki so mu očitali slabo gospodarsko vodenje, dovoljevanje korupcije in bohotenje privatnih spekulacij. Julija predlani so mu prišli na vrsto partijski in državni voditelji, ki so z družbenimi sredstvi gradili vile, vikende in podobne nezakonite gradnje.

Ni izključeno, da bodo govoru Ševardnadzeja na gruzinskem kongresu sledile nove čistke v republikih vzhoda, in sicer zaradi resnih pomanjkljivosti, za katere je prvi sekretar poimenoval okvirne številne ministre in visoke partijske ter državne funkcije. Ševardnadze je mnenja, da je treba vsem po pomanjkljivosti odkrito pogledati v oči in prevzeti zanje vso potrebno odgovornost.

Gruzinski kongres je eden izmed šestih, ki so bili zadnjih deset dni v sovjetskih republikih prestolnicah, mesec dni pred zveznim 25. kongresom KP SZ. Doslej so bili kongresi v dveh srednjeazijskih republikah (Turkizija in Turkmenija), dveh pribaltičskih (Litva in Latvija) in dveh zakavkaških (Gruzija in Armenija). Za vse te kongrese, kot tudi za prejšnje partijske konference, je značilno poudarjanje obstojnosti partijske linije oziroma stabilizacija partijskih kadrov; povsod so bili znova izvoljeni dosedajšnji partijski sekretarji, tako da je zamrla praksa obvezne rotacije, ki jo je sprejel 22. kongres.

Običajne teme, ki prevladujejo na republiških kongresih

in ki jih bo najbrž srečati tudi na zveznem kongresu, so pretresanje stanja v gospodarstvu in pa prihodnje naloge na področju ideološke vzgoje ljudi, s posebnim poudarkom na boju proti različnim pomanjkljivostim, kot so preživeli ostanki preteklosti, verski predsodki, pojavi nacionalizma in podobno. V srednjeazijskih republikah se pojavi nacionalizma običajno povezujejo z verskimi in feudalnimi tradicijami, v pribaltičskih pa z buržoazno, malo meščansko oziroma individualistično miselnostjo.

Zakavkaške republike, zlasti Gruzija, imajo zavoljo svoje geografske lege poseben položaj. Značilno je recimo, da daje zasebni sektor v Gruziji še zmerom 44,5 odstotka vrednosti celotne kmetijske proizvodnje. Ševardnadze je rekel, da partija ni proti zasebnemu sektorju, odločno pa obsoja pojave prekapitljanja in navijanja cen, ki so, češče, značilni za ta sektor. Južno sadije iz te republike je v ZSSR zelo iskano in prideli valci se tega dobro zavedajo. So zasebniki, ki pridelajo na svoji zemlji 10 do 15 ton mandarin in jih prodajajo po 5 do 6 rubljev za kilogram ter tako spravijo v žep 50 do 60 kar pomeni, da zaslužijo desetico rubljev v eni sezoni, sekretar do petnajstkrat več kot visokovaležirani jeklarji. Gruzinski prvi sekretar je tudi na splošno kritiziral vodstvo kmetijskega ministrstva Ševardnadze, ki je pravzaprav poimenoval lotil številnih ministrov. Tako je denimo ministrom planske, komunalne in gradbeniške industrije očital, da se za višjo kako vso zavzemajo predvsem na papirju, ministru za stanovanjsko in komunalno pa, da je zagotovil za 420.000 kvadratnih metrov stanovanj manj kot je bilo predvideno.

»medtem ko v barakah in kletnih prostorih živi še na tisoče ljudi«. Kritizirani so bili še ministri za kapitalne gradnje, za gradbeništvo, predsednik državnega gradbenega odbora in direktor glavne uprave za kapitalne gradnje, ki nima v vodstvo le slučajne ljudi. Pomanjkljivosti v gradbeništvu in kmetijstvu bodo prej, kot ne navede tudi v razpravi na 25. kongresu KP SZ. Kaj lahko pa bodo tudi pomanjkljivosti v ideološki vzgoji, o čemer je prav tako ostro spregovoril Ševardnadze. Rekel je, da je treba reorganizirati ves sistem partijske vzgoje, saj je v marsičem zastarela in zaostaja po oblikah in metodah dela za soodobnimi pedagoškimi, psihološkimi, sociološkimi dosežki. Agitacija in propagandni čestot primanjkuje bojevitosti, je rekel Ševardnadze.

TIT DOBERSEK

Slovinci pa zunanjo niso samo pivci in pevci, marveč tudi športniki. Kot lani v Essnu bo letos tudi v Münchnu vse pripravljeno za kegljače, šahiste pa tudi za nogometaše ali namiznoteniške tekme, pravzaprav srečanja. Dan slovenskih društev bo padel ravno v vrhu tedna, v katerem se bodo v Münchnu izvršile prireditve drugih jugoslovanskih športnih klubov in društev.

In še ena tradicija: podočno kot lani v Essnu bodo rojaki lahko tudi v Münchnu kupovali slovenske gramofonske plošče in kasete (iz produkcije RTV Ljubljana), pa knjige bodo tu in slovenska ukovna dela. V še večji meri bodo slovenske časopisno-založniške delnice ponudile branjevalcem, ki jih bodo prejeli. Seveda pripravljajo rojake tudi prihodnje leto, zato je tudi budimpeštanski radio posvetil temo vprašanj nekaj minut v eni najbolj priljubljenih oddaj, nekatere pa se je v razpravah izredno ironično vključilo tudi par-

»Prustora bo dosti, hala Olympia sprejme čez 3500 ljudi k mizami, vabi gostitelji, predsednik slovenskega kulturnega in športnega društva »Triglav« Slavko Mastnak. Resni organizatorji mu stojijo ob strani: Franc Lužar skrbi za finance, Maric Jeglič za propagando, Marjan Kepić kot gostinca za dobre jedi in pijačo (domače seveda), podpredsednik Franc Dietner pa za ostalo. Sorokov nekdanji »Bambino« zdomci se »prekrstila« v »Alpe-Adria« bodo spet urejali v trobente in harmonike.

ANTON RUPNIK

Val javnih obsodb

Predlog o uvedbi »razrednih« črk za vse otroke naletel na negodovanje v madžarski javnosti in časopisih

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

BUDIMPEŠTA, januarja — Se preden je sploh pričelo veljati, so neko nenavadno navodilo, pri čigar izdelavi sta sodelovali kar dve ministri, spremenili, in sicer v njegovih osnovnih značilnostih. Gre za dejanje, ki nima primere v tujakih zakonodajah, nanaša pa se na skupni odlok ministrstva za izobraževanje in ministrstva za delo, ki sta v začetku decembra določila, da je potrebno vse predšolske in šolobvezne otroke že januarja kategorizirati glede na razredno pripadnost njihovih staršev.

Kategorizacijo bi izpeljali tako, da bi vsakega otroka v dijaškem dosjeju označili z enim od šestih črk abecede: od »a« do »f«. Črka »a« bi dobili otroci, katerih starši sodojijo v isti del delavskega razreda, črka »b« pa otroci obrtnikov in manjših trgovcev, ostale sioje pa bi razdelili in označili z vmesnimi štirimi črkami abecede. S pomočjo takšne kategorizacije bi lahko že ob prvem pogledu v dijaški dosje ugotovili njihovo razredno pripadnost, kar naj bi avtorjem navodila olajšalo razlikovanje glede na način, za katerega so na Madžarskem menili, da je zaželjen in aktualen.

Odgovori na navodilo so prišli izredno hitro in z nekaj strani, v vsakem pa so ministri v namenili precej žoča, predvsem zaradi nečesa, kar imenujejo preživela klasifikacija in kategorizacija, ki nima nikakršnega opravila niti realnih temah. Najprej je ugledni literarni časnik v preložitvi izrazil začudenje, kako neki je do takšnega normativnega za kona sploh lahko prišlo, nato pa je tudi budimpeštanski radio posvetil temo vprašanj nekaj minut v eni najbolj priljubljenih oddaj, nekatere pa se je v razpravah izredno ironično vključilo tudi par-

tjsko glasilo »Nepszabadsag«. »Nepszabadsag« je vprašal, ali madžarsko šolstvo v tem času res nima resnejših nalog od takšne klasifikacije, ki bi jo lahko na določen način primerjali s tisto pred vojno, ko so poleg imena vsakega dekca ali deklice zapisali versko pripadnost. Partijsko glasilo je akcijo obeh ministrstev poimenovalo kot prikrito diskriminacijo, saj, kot menil časnik, če so označeni vsi otroci, pravzaprav ni nihče diskriminiran.

O tem, koliko naj bi se navodilo razširilo, je moglo videti iz podatkov, naj pričnejo z označevanjem že v otroških vrtcih in nato v osnovnih šolah, gimnazijah, vseh tehničnih in strokovnih šolah ter celo v šolah za visokovalificirane delavce.

Vsi tisti, ki so na kakršen koli način dvignili glas proti temu ukrepu, so se spomnili časov, ko je podobno označevanje študentov pred 12 ali 14 leti imelo povsem določne vplive na možnosti šolanja in glede na to bi ukrep imel različne posledice.

Zaradi neveljave, ki se je pokazala v javnosti sta se s člankom v literarnem glasilu »Življenje in literatura«, v katerem je objavljen sklep o spremembi predpisov v zvezi z označevanjem, oglasila tvorca tega predpisa. To sta načelnik oddelka ministrstva

za izobraževanje Laszlo Komaromy in namestnik načelnika oddelka v ministrstvu za delo Gyula Teglas. Oba se daj pravita, da sta naredila napako, ker sta akcijo, ki je bila zasnovana kot statistično prikazovanje sprememb v delavskem razredu in kmetstvu, imenovala kot kategorizacijo. Menita tudi, da je bila storjena napaka, da so določali črke, s katerimi bi označevali otroke. Sedaj trdita, da po vsem, kar se je zgodilo, ne bodo izvajali nobenega označevanja in poučarjati soglasje s sklepi oddelka kongresa madžarske partije pred dvajsetimi leti, ko so odpravili dotlej veljavno razlikovanje študentov o razrednem izvornu.

Po spremembah, ki jih na knadno vnašajo, naj bi predpis po mnenju obeh načelnikov ostal le navodilo za hitrejši in lažji statistični ugotavljanje sprememb, ki so dogajajo v vrstah delavskega razreda in kmetov. O ostalih, slojnih ne govorita, toda v spremenjenih navodilih, ki se bodo kmalu pojavila, bodo natančno določili, koga bo zajela ta akcija. Načelnika obeh ministrov sta na ta način sprejela nase gnev javnosti, ko sta posredno priznala, da so jima šele po reakciji javnosti nekatere stvari postale jasnejše.

MILOŠ ČOROVIĆ

Moč navad

V Zambiji še vedno prevladuje ljudsko pravo - Docela brezpravne vdove

OD NASEGA DOPISNIKA V LUSAKI

LUSAKA, januarja — Malnza Chona, prejšnji zambijski ministrski predsednik in sedanj pravosodni minister se je ondan javno hudo ujezil. Tarča njegovega napada so bili sodniki ob postelji umirajočega bolnika. Se preden se bolnik poslovil od življenja, je bil ogrožen Chona, mu že začno odnašati njegovo imetje, premičnine. To grdo in dokaj razpaseno razvado moramo odpraviti, je pribil minister.

Takšna lakomnost, ki ji je pieteta deveta briga, je obžalovanja vredna. Toda ob tem so najhuje prizadeti vdove in njeni otroci. Če je namreč bila poročena na podlagi običajnega prava, ki za zdaj še vedno velja.

Sorodniki prav na podlagi tega prava pogosto vdovi vzamejo vse: slednjo motiko, sleherno rogiznico, vse lonce. Kratko malo vse.

Tako je »naravno pravo«. Če je njen rajnik moč za njo plačal »mlobolce«, dal recimo njenim staršem deset glav živine, imajo dediči po močevi strani pravico odvzeti ji tudi otroke. Tudi to se dogaja, zlasti če so otroci že toliko odrasli, da so uporabni za delo.

Novi časi

Do neodvisnosti Zambije 1964 je za domače prebivalstvo veljalo samo običajno zakonsko in rodbinsko pravo. Posled velja tudi cerkve na ali civilna poroka na podlagi t.i. Statutory Law.

Zdaj šolana dekleta, ko gre do zamož, največkrat izberejo to, pravno varnejšo pot, toda ker živi večina žena na podeželju, na kmetih, je poroka po običajnem pravu še zmerom prevladujoča. In do kler ne bodo izpeljali pravne reforme glede zakonske zveze in dedovanja, bo marsikatera žena s strahom pričakovala možovo smrt, ker bo potem ostala brez beliča, brez vsakršnega imetja.

Zenska brigada, organizacija, ki deluje v okviru stranke UNIP, si prizadeva ženo vključiti v družbeno dogajanje. Tako je generalni sekretar UNIP Grey Zulu pred dnevi aktivistkam Zenske brigade položil na srce, naj Zambijke pripravijo do tega, da bodo pripravile mladino do tega, da bo vnetje kot doslej delala pri preobrazbi podeželja kot prioriteten nalogi te dežele. Prav tako, je dejal Zulu, lahko žene zavro bog mladine z dežele v mo sta. Veliko bi lahko storile tudi pri odpravi družbenih nadlog, kot so nedisciplina, nepoštenost in nedostojno obnašanje.

Sodišča se zadnje čase očitno prizadevajo, da ob razvezi zakona žena ne bi bila avtomatično na slabšem. Pri tem skušajo doseči raznovrstne med določili sodobnega in tradicionalnega prava. Z drugimi besedami: zdaj ima žena več možnosti, da bodo ob razvezi otroke prisodili njej.

Veliko razvez

Sicer pa statistika kaže, da razvez ni tako malo. Prednjačijo sicer pri tem priseljenci, toda tudi med pravimi Zambijci število razdrtih zakonov narašča. To velja predvsem za bolje, dobro in zelo dobro situirane zakonce, ki jim je dokaj hitro pridobljeno bogastvo stopilo v glavo. Razen tega se z nase litivjo v mestih krhajo patriarhalne in matriarhalne rodbinske vezi, ki so doslej — v dobrem in v slabem —

Spodrezani frak

...»State Department« je potrdil, da je Henry Kissinger dobil od voditelja trških Kurdov Barsanija v darilo dragoceno preprogo. Predstavniki za tisk Robert Funneth je pojasnil, da je Kissinger preprogo takoj izročil oblastem, kot določa zakon, ki prepoveduje državnim funkcionarjem, da bi obdržali darila, ki jih dobijo od tujih državljanov.

Podatek o Kissingerjevi preprogi je izbrskel odbor predstavnikov državnega parlamenta, ki raziskuje dejavnost CIA. Odbor trdi, da je Kissinger dobil tri in ne samo eno dragoceno preprogo, in to povezuje z dejstvom, da je kurdskim upornikom pomagala tudi služba. Iz istega vira naj bi bila dobila tudi Kissingerjeva žena Nancy dragoceno ogrico, vendar je Funneth izjavil, da »se gospe Kissinger ni sanjala ne o kakih ogricah«.

Mustafaj Barsanija je gotovo žal za preprogo, ki ji je dal Kissingerju, kajti kljub pomoči CIA so tržačani in Iranci z združenimi močmi spodmaknili Kurdom preprogo izpod nog. Žal pa je najbrž tudi Kissingerju, ki se mu zadnje čase nabirajo nad glavo tako neprijetni očitki, da utegne odleteti tudi brez leteče preproge...

Bežni vtisi s poti

Radost mehiške smrti

„Vsaka luna, vsak zrak, vsak dan, vsak veter pride in gre“

Sredi tritofatjotih pisanih trakov, rožnate ljudske keramike in zlatovezenih sombrero, v hrusču pocestnih marjarijev, predbožičnih šmarn in nestrpnega trobljenja z avtomobilskimi lupami v nezmožni gneči na avenijah mesta, za katerega pravijo, da je zaradi hitrega razmnoževanja že preseglo število 10 milijonov prebivalcev, sem začutil radost mehiške smrti. In ko je pod torerovim nožem bruhnila iz bikovega grla kri, se mi je zazdelo, da je na tem curku odplavalo več kot eno življenje.

V parku na Alamedu v središču Mexico Ciudad so pod rdečimi baončki na klopih, krasno prepleškanih s srebrnkasto peno posedali stiskajoči se parčki in si nemotno šepetali vse dotlej, ko so se vrtljivi razpršilci vode za zalivanje orumenele trave jeli

znova obračati in s curkom polivati tudi razgrete mladence in mladenke. Takoj onstran parka in alegoričnega, z zlato peno oblitga sponenika Benita Juareza, velikega predsednika, ki je dal ustreliti Maksimilijana, so v prostoranem prodajnem lokalu nacionalnega inštituta za mehiško ljudsko umetnost razstavili celo parado papirnatih skeletov po motivih znanega mehiškega slikarja Joseja Guadalupeja Posade, skeletov, ki so v živahnih in življenjskih preoblikah — kot kmetje in mlekariji, kot dedci in ženske, kot bickisti in policaji — predstavljali vsakdanjost mehiškega življenja.

Jedko groteskni in hkrati tipično mehiški so bili in so še motivi slikarja Posade, in ko smo s Slovenskim okterom nastopali tudi v pokrajinskem centru za kulturo v Cuernavaczi, notnem podeželskem mestu, sem bežno pregledal tudi priložnostno razstavo njegovih črno-belih grafik in risb. Koliko ostrih puščic na osebne značaje,

družbeno vzdušje in politične razmere Mehike je z njimi spustil Posada. Vse osebe so bile brez obrazov brez kože in mesa, zgolj okostnjaki, a vendar so bili vsi liki tako resnično prisotni in stvarni, kot da bi bili živi. V Mehiki res nekaj živega v mrtvem ali včasih mrtvega v živem? Z razkošno razporejenim perjem in cvetjem je okrasila svoj širokokrajni čipkasti kiobuk kot na promenadi v Jalisco gospa Smrt s črnimi duplirami namesto oči. Toda iz njenega porogljivega nasmeška bi lahko otipavali tudi šale, zaslužili operetne melodije ali se celo zazabili v radialnem ritmu. Kot da bi Mehikane občutili ob smrti neko radost. Sicer pa je smrt res laže doživljati pred njo kot po njej.

V folklornem nacionalnem baletu v veliki palači Bellas Artes v središču prestolnice smo ploskali z ameriškim turisti vred elementarnim pradednim ljudskim plesom Mehike in skoraj miloškim koreografijam, ko je besno

umiranje ustreljenega jelena; a v najbolj popularno podanih folklorno-baletnih prizorih so zajeli spet motiv poskakajoče človekove smrti, ljubezenskega trikota, streljanja, vrtljaka in loterije.

Na samih vrvečih uličicah Cuernavace sem sredi vpitja prodajalcev vsako vrstno robe karok treščil ob živahno razstavljene, težke, iz masivnega lesa izdelane, okrasno izrezljane in z rožnatimi ornamentmi poslikane krste. Naključje je naneslo da so isti večer v časnikih ki so jih ponujali osebnosti dekci med reko avtomobilov že na cestnih križiščih pod senzacionalnimi mastnimi naslovi razgnili novico o ponovnem kravatem obračavanju na ulicah Cuernavace. V usodnem streljanju so bili pri srečanju sedmih banditov s policijo ubiti trije policaji.

Veselo so kljub temu razpejali svoje drobne stezice v pravkar na novo urejenem pokopanišču meo Mexico Ciudad in sosednjim krajem sam glavni cesti, s spominskih kipom v obliki dveh ogromnih, k molitvi se stikajočih rok.

San Miguel Allende je bil majhen kraj še ves v starinskem kolonialnem slogu, z nizkimi priličnimi hišicami in balustradami, s kamnitimi mačujimi ocesi in mednarodno telefonsko centrom pod pultom točilne mize v odmevajocih krčmi. Odtod je na skrivaj dvignil prvo mehiško vstajo junak Ignacio Allende, še pred zgodovinskim Hidalgovim zvonjenjem; pozneje so seveda vse vstajnike dosledno pobili, a spomini nanje so ostali živi tudi še po smrti, tako kot so celo v folklornem baletu v gledališču skoraj legendarno prikazovali ustrelitve cesarjev, korporalov in kmečkih upornikov. Toda v velikem steklenem zaboju podobnem vitrini so s sannigelski katedrali vendarle shranili predvsem skriveno mumificirano truplo nekega njihovega lokalnega svetnika, z belo obvezo, zategnjeno čez teme in podbradek, da se mu je še komaj videla priškrnjena črna brada. Skozi okno

starega atrijskega gostišča Posade Carmni, patricijske hiše iz 16. stoletja, pred katero je bilo zraven cvetečih begunbilj in dišečih pomaranč na drugan, na plošč zapisano da je bil nekdanji lastnik te stavbe »Luis Malo« — ustreljen 11 marca 1811 v Monklovi, sem se zagledal v brezizhodno za hajojoče sonce, v katerega so se kot vresčeči piščanci za drobtinami zagnali ptiči hudourniki. V eni izmed sedanjih, še veliko večjih stavb, v nekdanjem starinskem samostanu, v katerem so zdaj kulturniški begunci iz ameriške civilizacije in dobri mehiški republikanci organizirali vzoren mednarodni umetniški center, sem srečal kot voditeljico kulturnih dejavnosti tudi hči nekdanjega predsednika ameriške Coca-cola s Kube, dirigenta oklahomske filharmonije ter več ameriških bestsellerskih pisateljev. Toda ali je bil sploh možen? V temni dvorani z obokanim stropom, poslikanim z malo znanimi, še nedokončanimi a umetniško bleščočimi freskami slikarja komunista Alfara Siqueirosa, so pripravili razstavo, na kateri so dokazovali, kako je Siqueiros s svojim slikarstvom na stenah in stropu tudi preko vogalov ustvaril enotno perspektivo in tako ubil prostor, obenem pa so na fotografijah razgnili celo množico portretov pokojnega slikarja z uporno bujnimi sivimi lasmi, predvsem v družbi z najrazličnejšimi komunističnimi in socialističnimi voditelji sveta pa tudi v prijateljski družbi z Leonom Trockim, pri čigar uboju je pozneje Siqueiros iz svojega političnega prepričanja posredno sodeloval.

»To je gledališče miru, ker je bil tu podpisani mir med republikanci in francoskimi okupatorji,« mi je razlagal za napisnino vratar v gledališču v San Luis Potosiju, kjer imajo poleg nenavadno lepe nove palače kulture v strokovno obnovljenem starinskem dvorcu tudi turistično ganljivi muzej, v katerem lahko obiskovalci vidijo, kako je nemška princesa Salm Salm brezuspešno, s solzami v obeh na kolenih prosila Juareza za Maksi-

milijanovo pomilostitev, pri čemer sta seveda princesa in Juarez ostala vse do danes samo vselej enako otožno in ostro gledajoči voščeni lutki.

Pri vsem tem občutljivem posluhu za solze pa nisem še videl tako okrvavljeno naslikanega Kristusa, kot je bil kip v eni izmed samopostojnih cerkev z razkošnimi zlatimi iltarji, niti ne tako vsiljivo v vdovsko črno oblečene Marije z isketajočimi biserinimi solzami na lici »Pomislil, da boš lahko še prihodnji trenutek mrtev,« so napisali z roko pri izhodu iz cerkve svarilo, tako kot so na avtobuse razobesili transparent »Vsaki 24 ur zgradimo v Mehiki eno novo šolsko učilnico več«.

»O, bil je čudovit mož, velik človek,« mi je na sprejemu v jugoslovanskem veleposlaništvu dobrohotno govorila starejša gospa, ljubezniva vdova pokojnega predsednika Mehike Lopeza Mateosa. Bil je še posebej prijatelj predsednika Tita. Bil je tak, da se je zanimal za vse, od kulture in šol do ceste in gradenj. Hotel je, da bi ves svet spoznal Mehiko, hkrati pa je bil sam zvest Mehikanec. Znal je centi in ocenjevali, a ljudem je zaupal; značilno je, da je začel in končal z istim vladnim kabinetom. Ceravno danes o njem ne menijo vsi tako, mu bo zgodovina prisodila svoje.

V monumentalnem antropološkem muzeju, ki ga je podobno kot vrsto drugih galerij in kulturnih ustanov, postavil prav Lopez Mateos, sem znova ogledoval eksponate, od prakamenin, piramid in kipov nekdanjih mehiških prakilur do simbolov smrti in primitivnega kipa čepeče matere, ki z odtrgano popkovino spet rojega »Vsaka luna, vsak zrak, vsak dan, vsak veter pride in gre. Tudi sleherni kri naposled lega na kraj svoje umirtve,« so vklesali besede prastarih Indijancev pod kamnit mogočen stebel, ki je nosil ostreže vsega muzeja in s katerega je v orjaškem vodometu nenehno veselo šumljala voda.

Bogdan Pogačnik

Trdni temelji razvoja

Letos bodo v Zagrebu vložili največ denarja v energetiko, kovinsko in kemično industrijo

OD NASEGA ZAGREBSKEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 28. jan. — Nadaljnja modernizacija gospodarstva, zvečanje produktivnosti ter učinkovitosti vložnih sredstev — to so temeljne naloge letošnje razvojne politike glavnega mesta SR Hrvaške.

Skupni dohodek zagrebskega gospodarstva se je lani zvečal za 36 odstotkov, predvsem po zaslugi proizvodnje nafte, elektro industriji ter industriji gradbenega materiala. Gradbinci so sezidali 6000 stanovanj, hkrati pa so svoja dela povečali za polovico s tem, da so zgradili številne gospodarske objekte.

Skupne investicije so doslele šest milijard in šest milijonov din, vendar pa gospodarstvenikom zbujajo skrbi delež gospodarskih investicij, ki se zmanjšuje na račun negospodarskih. Zato pa je Zagreb tako rekoč iz dneva v dan spreminjal svojo podobo. Zgradili ali rekonstruirali so precej prometnic, asfaltirali 110 tisoč kvadratnih metrov, uredili nad 2 km zelenih površin, pripravili teren za več tisoč novih stanovanj itd. Hkrati so v Zagrebu zaposlili 14 tisoč novih delavcev, poprečno donoklav pa je bilo 3500 din.

Za programe, ki so jih sprejeli za letošnje, so že zagotovili sredstva. Tako bodo milijardo in tristo milijonov din porabili za novo tovarno »Prvomajske«, program »INE«, novo hladilnico idr. Največja vlaganja predvidevajo na področju energetike, kovinske, kemične in elektro industrije. Nadaljevali bodo tudi modernizacijo prometa, posebno mesto v letošnjem razvoju pa imajo tudi storitvene dejavnosti in turizem.

Prilika je, da bodo letos zgradili novih 7000 stanovanj. Začeli bodo graditi še drugo vzhodne ceste Zagreb — Beograd skozi mesto, v načrtu pa so tudi pripravljala dela za dva posebno pomembna komunalna objekta — za zaščitniški odpadkovni termostatski Slednjič nameravajo nadaljevati gradnjo športno rekreativnega središča Jarun ter dopolniti veliko športno dvorano na Trešnjevki.

MARJAN KUNEJ

Bogate rude

Načrti kovinskopredelovalne industrije Kosova — Velike rudne zaloge

OD NASEGA PRISTINSKEGA DOPISNIKA

PRISTINA, 29. jan. — Kovinskopredelovalna industrija Kosova bo v obdobju do leta 1985 izdelovala okoli 500 tisoč ton jeklenih in okoli 7.000 ton aluminijevih polizdelkov letno. Sedanje zmogljivosti ter tiste, ki jih še gradijo, in tovarna pocinkane pločevine v Vučitrnu bodo predelale 379.750 ton jekla in jeklenih polizdelkov in okoli 2600 ton aluminija in aluminijastih polizdelkov.

Gospodarstveniki Kosova predvidevajo gradnjo novih zmogljivosti in razširitev sedanjih zmogljivosti, s tem pa bodo predelali še okoli 120 tisoč ton jeklenih in 2.400 do 5.400 ton aluminijastih polizdelkov letno. Da bi tako pospešili razvoj kovinskopredelovalne industrije Kosova, bo vsakega treba zagotoviti močno surovostno podlago ter večje vlaganje v raziskovalno delo. Doslej so v masivni Kopanska ugotovili velike količine rude, predvsem na območju Satorice in Pila. Kovinska magnetita dosegla 60 odstotkov v kompaktnih masah in 18 do 40 %

MUHAMET SHKOZA

Štart štafete mladosti 1. aprila

Začeli jo bodo v Brčkem, kjer so pred 30 leti mladi gradili progo

BEOGRAD, 28. jan. (Tanjug) — Štafeta mladosti s čestitkami in s sporočili mladine in narodov Jugoslavije tovarišu Titu bo 1. aprila letos odšla na pot iz Brčkega. Kraj in datum odhoda štafete so na predlog mladih BIH določili na današnji seji zveznega odbora za proslavo dneva mladosti. Na ta način se bodo spominjali tudi 30. obletnice prostovoljne ga dela mladincev oziroma začeta prve skupne akcije jugoslovanske mladine pri gradnji proge Brčko-Banovići.

Po tej ideji naj bi tradicionalna prireditel na stadijona JLA imela štiri dele. Prvi bi govoril o revolucionarnih tradicijah, bratstvu in enotnosti, moči vojske, mladine in narodov. Drugi del bi predstavil napore in rezultate delavskega razreda in mladih ustvarjalcev v treh desetletjih svobode, tretji bi prikazal sliko življenja in mladine danes, četrti pa bi prinesel vizijo mirne in svobodne prihodnosti ter mednarodne solidarnosti vseh ljudi sveta.

Gore zanje niso pregrade

Vroča ognjena vaja v ledu in snegu — Stena je premagana, moštvo na višinah okoli 2.000 metrov

POKLJUKA, januarja — Trd, zmrazjen sneg, ki ga veter pometi po jasi, rezko škriplje pod nogami. Kristalno čist in sončen dan je. Solarji in njihovi starši so te dni domala okupirali Pokljuko, saj je ena redkih snežnih oaz pri nas, na kateri je dovolj snega za pravo smuko.

Ob robu tega spročenega zimskega veselja se vsak dan po točno načrtanem načrtu odvijajo trdo urjenje naših vojakov in častnikov v najostrejših zimskih razmerah, kar zadeva življenje, delo in borbeno pripravljenost.

Iz smrekove hoste se je izvila kolona belih moških in belih smučeh in skoraj neopazno odzvela v globel. Na njimi je dobrih 15 kilometrov neopazne smučnice. To so sami mladi fantje in častniki, prekaljeni alpinisti, plezalci in smučarji, predvsem pa vojniki v patrulji, ki so ob vsakem dnevu in v letnem času odločno pripravljeni za borbo v visokih gorah. To so naši planinci, ki sodijo med najboljše vojske.

Sveča greje vojaka

Padajo redka, kratka in jasna povelja. Fantje se za koplejo v sneg. Takorekro v hipu so se iz smučarjev prelevili v zidarje. Prvi režejo

Nad Viševnem in Draškim vrhom žvižga večerni veter. Jasna in ledeno mrlja noč bo. Na obrazu enega od starešin, častnika špice Nikovića, ki je izklesan od vetra in ožgan od sonca, sije tiho zadovoljstvo. Dnevni del naloge je uspešno opravljen. Stena je premagana, moštvo je na varnem in na toplem.

V igluju — ki so ga fantje za seboj zapirali z velikim snežnim kvadrom, je veselo zapaljala sveča, na priročnem kuhinjskem žerjavu. Čaj. Le za prst široka luknja v snežnem stropu je edino okno na prostu. Žepni termometer kaže 0 stop. Celzija. In postaja prijetno toplo. Zaradi presunljivosti!

»To je del naše delovne

vsakdanjosti.« pravi Spilaković v čisti slovenščini. »Zasede, ognjena vaja, patrola, borba s sovražnikom in z naravo. Naše območje vsakdanjega urjenja je na višinah okoli 2.000 metrov in v vsakršnih vremenskih pogojih. Učimo se reševati ranjene in onesposobljene iz plavov z reševalnimi čolni-akcijami, prijavljamo se na življenje in prebivanje v igluju, bivakih in drugih zavetnih krajih, hkrati pa se učimo smučarskih veščin.

Vojak planince mora obvladovati tako tehniko alpskega smučarja kot tehniko smučarja tekača. Gre za neko vmesno tehniko, ki je za vojske namene najprimernejša. Seveda pa gojimo tudi tehniko paralelnega vižgavanja, saj prav ta pomeni vrhunec smučarskega znanja.

Krogla v mrazu in vetru?

Častnik Slobodan Lončar poudarja, da vojski planinci

zdravijo v svojih vajah posebej pozimi štiri vrstne: alpinistično, smučanje, posebne borbene veščine in reševanje.

Ali veste, da je let puškine kroglice pri minus 20 stop. C. bistveno drugačen kot sicer?

Da bi bilo normalno ciljanje in streljanje pol manj uspešno pri hitrosti vetra okrog 80 km na uro, kot pihata te dni pod Triglavom?

To sta samo dva izmed številnih elementov in posebnih opreme, ki jo mora vojak planince poznati in obvladovati, da se lahko uspešno bojuje v zimskih pogojih visoko v gorah.

Prvi, ki se spusti po vrvi čez previsno zaledenelo steno, je smerar eden poveljujočih častnikov.

Starešina Spiro je pravi planinec, alpinist in smučar.

Kot vsak gornik govori po fasci in s premislekom, zakaj so stvari, ki se jih ne da povedati z besedo. Planinec je treba poznati in doživeti, še posebej če živiš in se bojuje v njih kot vojak.

NIKO LAPAJNE

Rančev 101. leto

Blaž Ranc, že 45 let v pokoju, slavi te dni storpi rojstni dan — Na naboru zavrtni zaradi »srčne napake«

MARIBOR, januarja — Če izvem za koga, ki je uspel izigrati statistično poprečje in preživeti kakšno desetletje več, hočem na vsak način izvedeti, kako mu je to uspelo, pa čeprav mi s tem nevede krajsamo življenje. Tudi Blaž Ranc, višji pošilni inšpektor — že 45 let v pokoju, je deležen kupa vprašanj o skrivnostih dolgega življenja. Tu in tam pride celo kak razveden zdravnik, ki bi rad videl, kako se drži stoletnik.

Kako vam je uspelo? Kaj ste jedli in kaj pili? In kako delali in živeli? Telovadili, plavalili... Gotovo poznate recept čudežnega zvarika, ki po daljšem življenju. Ali pa je morda koren, ki rase za de vetimi gorami? Ali kaj?

Neumna vprašanja, si misli Blaž. Kakšni zvariki neki! Že res, da se zmeraj rad zanima v naravo in nabira zdravilne rože, pijejo jih pa naj kar drugi, pregrenke so.

Drugače, pravi, je zmerno jedel, pil in kadil, pa veliko delal in skrbel — pri takem »zmernosti« znajo ljudje umirati tudi pri štiridesetih letih. Dolgo življenje družinska lastnost? Kaj še, bratje in sestre so že zdavnaj pomrli, tudi nečakovi ni več. Sin in hči pa sta še mlada, proti sedemdesetimi gresta. Imel je pač srečo, da je bil zmeraj zdrav.

Pa veste, da Blaž v stari Avstriji ni mogel služiti vojaškega roka? So rekli, da ima srčno napako. In kako je bil lezen, saj je bila to in stih »Asih za krepkega mladiča prava sramota.

Ljudje smo prepičani, da so stoletniki pootročeni čuda-

ki. Je čudno, če se Blaž noče preseliti v kateremu od otrok? Pride pač čas, ko morajo starši in otroci narazen, da je mir pri hiši. Kam bi pa spravil v modernem stanovanju tri velike omare in predalnik, polne spominov? Je že res, da zna le snaha skuhati dobro kosilo zanj in da so tudi upokojene medicinske sestre, ki ga negujejo, dobrodošli. V veliki sobi pa je le sam svoj gospodar! Je čudno, če najsrečnejši prav tiste hlače, ki jih je z nekoliko tresočo roko sam zakrpal, čeprav mu v omari visijo nove in jih počasi že nazirajo molji? In če si sando, ki so po desetih letih razpadli, poveže z živci in jih niti napre? Saj so še zmeraj lepi in udobni. Kaj pa koga briga, kako je Blaž Ranc običen? Saj je menda v penziji in si lahko privošči živeti po svoje, kajne?

Neumna, pokvarjena, razvajena, zahtevna mladinca, takšnih in podobnih izrazov ni najti v Blaževem besednjaku. Mladi so čisto v redu, nič slabši kot so bili v njegovih časih. Kako prijetno se je z njimi pogovarjati, polni so

optimizma in novih idej. Odlično se razume s svojim osemdeset let mlajšim vnukom, ki še ni prišel živeti po ustaljenih družinskih normah. Sam pa se jih ne drži več. Ves blažen je, kadar sedeta v avto in se odpeljeta na obisk rodne domačije Rancov na Zelenbreg na Koroskem. Vnuku ob takih priložnostih ni treba poslušati: »Ne vozi prehitro, pazi, ovinek, pa radar in milnik!« Ded je zadovoljen, da se le pelje.

Ob nedeljah popoldne sodejo Ranci k partiji taroka. Sin in vnuk priznava, da se morata pošteno potruditi, da si izborita kakšno zmazano. Nič mežikanja in popuščanja pred dedom. Vse tri generacije složno točijo po mizi in se prepričajo. Po moško.

Na nizki mizi ležijo odprti »Koroški znamenja«. »Zanimiva knjiga,« pravi Blaž Ranc, »le slike so preveč zelene. Koroška zemlja je trda in robata, a lepa. Toda slike so pa le preveč zelene.« Kljub starosti so osnovne Blaževe skrbi namenjene pravicam koroških Slovencev v mladosti je pretrpel veliko ponižanj zaradi svoje zaved

BLAŽ RANC: živeti po svoji

nosti. »Vindišar si, pa pojdi na vindišarsko gimnazijo,« mu je dejal v prepisu profesor šentpavelske gimnazije. »Slovenec sem in bom šel na slovensko gimnazijo,« je odvrnil Blaž. In je res šel, v Novo mesto. Po prvi vojni se je z družino preselil v Maribor, srec in misli pa so ostale am rojakih, ki se še zmeraj bojujejo za prostor pod avstrijskim soncem.

Pa ja ne bo doživel tega sramotnega prestopanja Slovencev na Koroskem?

Ogledna fraza, ki jo tako radi ponavljamo ob rojstnih dnevih, se zdj Blaž Rancu smešna. Če dvajset let ob praznovanju seznanja navzoče goste, da je to pot zadnjič in da prihodnje leto ne bo več tlačil zemlje. Tudi lani ko je praznoval stoletnico, je staval s snaho za liter vina da stoprega rojstnega dne ne bo doživel. Pa ga je plačal.

Pa na mnoga leta, Blaž Ranc!

SONJA GRIZILA

Nova zgradba celjskih zlatarn

CELJE, 23. jan. — Nova velika zgradba, ki jo gradijo celjske zlatarne v podaljšku objekta v Kersnikovi ulici, bo med največjimi v Celju, saj bo imela 9 nadstropij, v vsakem pa po 450 kvadratnih metrov površine. Tovarna, ki bo predvidoma dograjena do dneva republike, bo veljala blizu 100 milijonov din.

Kot so nam povedali predstavniki zlatarne, je narekoval gradnjo predvideni razvoj zlatarstva do 1990. V novih prostorih bo mogoče predvsem uveljaviti sodobnejšo tehnologijo in dodatno zaposliti nekaj ženske delovne sile, ki jo ustrezno šolajo. Nove tovarne ne gradijo zaradi nakita, kajti ta zavzema komaj dvajsetino letne proizvodnje celjske zlatarne. Vse več je namreč predelave plemenitih kovin za potrebe elektro elektronske in druge industrije, zobozdravstva in laboratorijev itd.

Sicer pa načrtujejo usklajen razvoj tudi znotraj celjskih zlatarn. Medtem ko sta tvorbovska zlatarna in celjska Aurea že dobili novo postopila, bodo predvidoma prihodnje leto zgradili novo stavbo tudi za ljubljanski Aurodent. Celjske zlatarne, ki zaposlujejo 750 delavcev in imajo 28 lastnih prodajalnih po vsej državi, bodo izvozno še naprej usmerjene na zahod.

DRAGO HRIBAR

Predelava odpadkov varuje okolje

LJUBLJANA, 29. jan. — Se slab teden je do otvoritve mednarodne razstave »Tehnika za okolje«. Od 4. do 10. februarja bodo na Gospodarskem razstavišču razstavljali proizvajalci naprav za zaščito okolja in opreme za zbiranje, sortiranje in vračanje odpadnih snovi v proizvodnjo.

Na današnjem sestanku, ki ga je sklical predsednik organizacijskega odbora razstave inž. Marjan Tepina so se priredili, da nekateri razstavljajo pogovorili o pomeni predelave odpadkov. To je prvi v Jugoslaviji in po svojem obsegu med največjimi te vrste v Evropi. Še po membejnem kot sejem pa je posvetovanje »Odpadki« surovine, ki bo od 2. do 7. februarja, organizirata pa ga gospodarska zbornica Slovenije in republiška raziskovalna skupnost. Udeležilo se ga bo okrog tisoč strokovnjakov iz vse države.

VALENTIN DUŠA

sindikatov spremenil in je naposled prišlo do raznih oblik sodelovanja, ki nas vse bolj povezujejo.

Zanimivo je, da so švedski sindikalni delavci najbolj neposredno želeli zvedeti vse o naših stališčih v odnosu do lastnine: kapitalistične, državno administrativne in družbene. To je njihova stara tema, ki je do nedavnega, menda kar petdeset let nazaj, niso načenjali.

Predlog o delitvi dobička

Še lani je Olaf Palme izjavil, da na Švedskem v zvezi s socializmom ni nikdar igralo osnovne vloge vprašanje lastnine in odzemanje lastnine oziroma sredstev za proizvodnjo. To je še vedno veljavno načelo tudi za sindikate, čeprav je zdaj v švedskih sindikatih razprava o tem, kako bi delavci prevzeli kapital in upravljanje z njim. Ekonomist Meidner je namreč zastavil tezo in predlog, da bi delavci prevzeli do 30 odstotkov dobička na leto in ga zbirali v sklade delavcev, toda ne bi smeli upravljati z njim v posameznih podjetjih. Tako bi morda v 25 ali 50 letih prevladalo upravljanje s kapitalom v korist delavcev in bi rešili probleme, ki jih po Meinerjevemu mnenju ne morejo odpraviti z nobeno obliko nacionalizacije kapitala.

Švedski sindikati niso zavzeli uradnega stališča do proizvodnih sredstev oziroma lastnine, ker tega problema v javni razpravi nečesto prepuščajo. Dejstvo pa je, da levičarske sindikalne organizacije in zlasti komunisti podpirajo javno razpravo o lastnini, ki je doslej na Švedskem ni bilo, čeprav se ne strinjajo s temeljnim delom predloga Meidnerja, ki je vplivna oseba v sindikalnem gibanju. Sodijo, da ni mogoče z roko v roki s kapitalisti doseči temeljnih družbenih sprememb in je neprimerno in škodljivo odvračati delavce od nacionalizacije in revolucionarnih sprememb.

To je samo eden izmed problemov, s katerim se najresneje ukvarjajo švedski sindikati in katerim sicer odčitajo, da so bili v preteklosti preveč samozadovoljni z naglo ekonomsko ekspanzijo in polno zaposlitvijo. Sedaj so prišli v zagato prav zaradi svojega praktičističnega ravnanja in reševanja problemov samo skozi tekočo dnevno politiko. Težave jim povzroča predvsem kopičenje kapita-

la in njegova ekspanzija v tujino, kamor investirajo kapitalisti petkrat več kot v sami Švedski.

Odtod nemara veliko vprašanj o aktivnosti delavcev v samoupravljanju, o razlikah v delitvi po starosti in spolu, o možnostih zaposlovanja po dokvalifikaciji, o razlikah, ki nastajajo z razvojem tehnologije, kjer človek postaja (po njihovih izkušnjah) samo privesek, o tem, kako delavci gledajo na centre moči, zakaj smo pri nas po vojni prišli do treh novih ustav, ali je samoupravljanje v prid produktivnosti, kakšen je položaj žensk, ali lahko pridejo do vodilnih mest, v organe samoupravljanja, kako nastajajo tehnokrati, oziroma kakšen je njihov položaj, kdo odloča o izobrazbi in o izobraževanju, kdo financira izobraževanje, kakšne so možnosti osebnega in zasebnega premoženja, kakšna je vloga zveze komunistov v samoupravljanju itd.

Vsi taki problemi so po svoje prisotni pri švedskih sindikatih. Prizadevajo si, da bi delavce vsaj delno vključili v upravljanje. Najprej so poskusili s podjetniškimi, tovarniškimi odbori, potem so akcijo razširili na upravne odbore delniških družb in na drugo, višje organizirano upravljanje. Vendar jim je zdaj to premalo, ker delavci ne pridejo veliko do besede in so v odločni manjšini. Ne dajo jim gradiva pred sejo niti za načrte investicij. Iz več razlogov jim je onemogočeno povezovanje z delavci o problemih upravljanja, zlasti velja pravilo poslovne tajne, hkrati je tudi problem jezika, ker uprave govorijo v tujih jezikih, ki jih delavci dovolj ne obvladajo, najpogostejše pa nimajo zadostne ekonomske izobrazbe.

Popolna informacija na najvišji ravni

Zato je bilo torej na kolokvijih tudi dovolj vprašanj o tem, kako delavci sodelujejo v globalnem planiranju v samoupravljanju, zlasti uvoza in izvoza, kako rešujejo probleme inflacije, kakšne so možnosti investicij multinacionalnih družb v Jugoslaviji in kako nanje gledamo, kako je z akcijami mednarodne solidarnosti, s problemi nerazvitih in način reševanja teh vprašanj, kakšna je vloga delavcev in tehničnega vodstva v tekočem, srednjeročnem in dolgoročnem planiranju v podjetjih, kakšni so problemi amortizacije in kakšne so mo-

žnosti manipuliranja z dohodkom (prikazovanje nižjega dohodka).

Ekspanzija ekonomskega razvoja v Švedski je privedla tudi do intenziviranja in racionalizacije gospodarjenja, ki je imelo posledice v velikanskih selitvah delavcev. Zaradi nove tehnologije so ostali brez dela, morali so se prekalificirati in bilo jih je treba spodbujati z višjimi dohodki, varovali pred naglo utrujenostjo in monotonom, hrupnem in še drugače škodljivem delu. Tu so intervenirali z raznimi zakoni za zaščito delavcev, zlasti starejših, vendar jim ostajajo še odprta vprašanja.

Zanimljivo jim je torej, kako urejamo probleme zaštite delavcev oziroma delovne sredine in človekovega okolja, zlasti kako rešujemo probleme prevelikega ropota, plinov itd., kakšne ukrepe predlaga sindikat in kolikšna je pripravljenost delavcev, dati sredstva za urejanje teh zadev, kako je z delavskimi stanovanji, kolikšna je stanarina, kako pomagamo družinam z več družinskimi člani, kakšne so razlike v dohodkih delavcev, kako gleda sindikat na delitev po delu in rezultatih dela, kakšna je fluktuacija itd.

Kolokvij o samoupravljanju je torej postal oblika delovanja, v kateri je pomembno obojestransko zblizevanje in seznanjanje. Sekretar sveta ZSJ Andrej Grahor, ki je sodeloval in vodil še delo kolokvija s francoskimi sindikalnimi delavci, meni, da je zanimanje za takšno spoznavanje tolikšno, da smo prej pred problemom, kako vsem interesom zadostiti, kot pa, kako vzpostavljati stike s sindikalnimi organizacijami v tujini.

»Interes za samoupravljanje v Jugoslaviji je izredno narasel,« je dejal Grahor. Gostje izrečno zahtevajo samo to temo za daljše pogovore. Očitno želijo dobiti kompletno informacijo na najvišji ravni, ker so spoznali, da ne gre za nikakršen eksperiment, saj poskus s petindvajsetletnim delovanjem ni več poskus. Začeli smo s francoskimi sindikati, nadaljevali s švedskimi, letos pa pričakuemo še dva do tri takšna srečanja. Več je tudi udeležencev in zato moramo zaradi operativnih razlogov celo omejevati ta interes. Kaže, da bo treba razmisлити, da bi tak pogovor pripravili v Južni Ameriki s sindikati različnih dežel. Nekaj afriških delegacij tudi napoveduje takšno sodelovanje. Med evropskimi sindikati pa pričakujemo najprej tak stik z angleškimi sindikati.

Viktor Sirec

Samoupravljanje je pritegnilo sindikate po svetu

Koristne in uporabne izkušnje

Švedskim sindikalnim delavcem najbolj pomembni iskrenost in neposrednost naših delavcev

Pred nekaj dnevi je bil v Beogradu kolokvij naših in švedskih sindikatov z eno samo temo: samoupravljanje v Jugoslaviji kot koristna in uporabna izkušnja. Kolokvij je trajal teden dni in pogovori med obema sindikalnima organizacijama so trajali ves dan, vse do večera, vprašanj švedskih sindikalnih funkcionarjev pa ni manjkalo.

V enotedenskem zanimanju švedskih sindikalnih voditeljev za prakso samoupravljanja pri nas so bili sestanki tudi v tovarni Zmaj v Beogradu, v IMT v Rakovici in beograskem mestnem prevoznem podjetju. V praksi je bilo strnjeno pojasnjevanje vseh zadev, za katere so spraševali Švedi, in sicer v najdalj 10 minutah, kar so uporabili kot prakso tudi v omenjenih podjetjih. To, kar je švedskim sindikalnim delavcem bilo najbolj pomembno, je bila iskrenost in neposrednost nastopanja naših delavcev v tovarnah do njih kot tujcev, kar so v pogovoru z novinarji potem izrazili kot spoznanje o visoki stopnji svobode delavcev pri nas.

To je bil pravzaprav še drugi kolokvij na najvišji ravni in posvečen samoupravljanju kot praksi, ki se je v življenju pri nas že potrdila kot stalna oblika življenja. Prvi kolok-

vij je bil lani s socialističnimi sindikati Francije, vendar so francoski sindikalni delavci spraševali bolj o teoretičnih zadevah iz samoupravljanja, medtem ko so švedski sindikalni delavci vpraševali povsem konkretno, kar kaže, da jih zanima najbolj prav praksa in da so na Švedskem sindikati prisotni v podjetjih in življenju v vsakdanjo delavsko prakso in življenje. Švedski sindikati so namreč že uspeli z zahtevo in s predlogom, da imajo v podjetjih določeno udeležbo v upravljanju, in sicer po dva predstavnika zaposlenih v upravljalni delniški družbi in ekonomskih združenj, kar jim približuje dejanske probleme samoupravljanja bolj kot v sindikatih, kjer takšne udeležbe v upravljanju podjetij še nimajo in se ukvarjajo bolj s političnim delovanjem na klasično politični način.

Pogled v tuje delo

Delegacija deželne organizacije sindikatov Švedske (Landsorganisationen i Sverige LO) je štela 14 članov iz 7 sindikatov, ki jih združuje. Prišlo pa bi jih še več, tolikšno je zanimanje v Švedski za samoupravljanje pri nas, vendar so sami zožili število delegacije na tiste sindikalne delavce, ki jim bo ta obisk največ koristil pri njihovem nadaljnjem delu. Ta švedska sindikalna organizacija je

SPORT SPORT SPORT

NOGOMET

Tekma Edile Adriatica-Primorje bo jutri med najzanimivejšimi

V 3. AL bo v središču pozornosti slovenski derbi Primorje-Kras

2. AMATERSKA LIGA

Zmiski del prvenstva je za nami. Jutri bodo namreč odigrali te pare prvega povratnega kola, v katerem je na sporedu nekaj izenačenih in zanimivih dvobojev, izidi katerih bodo verjetno nekoliko spremenili izgled sedanje lestvice. V tem zavrtljaju igra Primorje in Zorja v gostih, Vesna pa pred domačim občinstvom.

EDILE ADRIATICA - PRIMORJE

To srečanje bo eno najzanimivejših. Na lestvici ima Primorje le dve točki več od izkušene ekipe Edile Adriatica, pri kateri igrajo v glavnem starejši nogometaši, ki so že igrali v višjih ligah. Edile Adriatica razpolaga z dokaj solidno obrambo, morda nekoliko pomanjkljivo v napadu, kjer manjka spreten strelec, ki bi znal izkoristiti številne uporabne žoge, ki jih ustvarjajo krilске vrste. Prava moč Tržačanov je sredina igrišča, kjer so pravi mojstri v zaustavljanju in zavlečevanju igre, če se jim to izplača, oziroma ko so v vodstvu. Edile Adriatica je do sedaj izbojevala kar sedem remijev, petkrat pa je zmagala s tem izidom. Le trikrat (dvakrat na domačih tleh) pa je moštvo poraženo zapustilo igrišče.

Torej bo naloga Primorja precej naporna, vendar ne brezupna. Po nedeljskem uspehu z De Macorjem, s katerim so se Prosečani povzpeli na častno drugo mesto lestvice, je morala v taboru Primorja precej prižgati. Škoda, da je poskoda, ki jo je utrpel napadalec Rustja precej zadela prosiški klub. Rustja je v zadnjih dveh nastopih dosegel obar krat odločilna gola, tokrat pa bo moral slediti tovarišem zunaj igrišča. Poskoda na kolenu mu namreč ne dovoljuje, da bi nastopal in zato bo moral trener Verginella pomisliti na nadomestitev. Primorje bi se s tega gostovanja prav gotovo z zadovoljstvom vrnilo domov s točko v žepu.

ISONZO - ZARJA

Bazovce čaka naporno gostovanje v Sv. Petru ob Sopi, kjer do sedaj ni še nobenemu uspelo priti do zmage. Posebno jutri bodo domačini napeli vse sile. Ne smemo pozabiti, da je vodilna ekipa Isonzo prav prejšjo nedeljo po devetih pozitivnih nastopih klonila Rosandri. Tekma je razumljivo, da bodo domačini napeli vse sile, ker ne bodo razočarali svojih navijačev, predvsem pa hočejo ohraniti (ali celo povisati) prednost pred zasledovalci. Je usoda Zarje torej zapeljena? Bazovci preživljajo trenutno krizo, saj so v zadnjih treh nastopih doživeli kar dva poraza. Zarja je v zadnjih tekmah dobesedno odpovedala v napadu. Bazovci so v šestih tekmah dali le dva gola in s tem so nekoliko nazadovale na lestvici. Kljub temu pa gredo v Sv. Peter z optimizmom. Zavedajo se, da bodo domačini jurili na zmago. Zato bodo morali napadati in prav tu jih bodo skušali s hitrimi protinapadi Grčica in Grahalet preprečiti. Borba za točko bo torej ostra in če bi Zarja uspelo priti do remija, bi to bil lep uspeh.

VESNA - FLAMINIO

Po dveh zaporednih porazih je razumljivo, da Krizani odločno startajo na zmago. Sicer nasprotnik, ki igra precej ostro, ne bo lahek. Predstojnik Flaminio se večkrat poslužuje tudi grobih prekrškov, skoraj bi rekli, da izjavlja nasprotnika. «Plavi» bodo morali zato predvsem paziti, da ohranijo mirne žoge, kajti vsaka njihova reakcija bi lahko bila usodna. Flaminio je nevarna ekipa za vsakega nasprotnika, razen za Vesno, saj so Krizani do sedaj že večkrat spravili na kolena tega tročrtnega tekmeča.

V ostalih tekmah predvidevamo remi med Costalungo in De Macorjem, zmago Sagrada nad Libertasom, celotni izkupiček za Rosandro v dvoboju z Villamasi, remi med Aurisino in Foglianom ter zmago S. Anne nad Campanellami.

3. AMATERSKA LIGA

V skupini P, kjer igrajo naše enajsterice, bo osrednja tekma tega zavrtljaja derbi v Trebban med domačim Primorjem in Krasom. Trebenčani so v zadnjih nastopih potrdili jasno premoč nad ostalimi in zato

ne bi smeli imeti težav proti ekipi Krasa, ki je v zadnjih nastopih popolnoma odpovedala v napadu. Krasovci so v dosedanjih 12 tekmah dosegli le šest golov (proti 32 od Primorja). Tudi obramba ni bila pazljiva, saj je Kras prejel že 18 golov, medtem ko so jih Trebenčani dobili le devet. Torej lahka zmaga Primorja? Union bo skušal proti Ginnasticu osvojiti svojo prvo prvenstveno zmago, vendar bodo Podlonjerci morali zaigrati mnogo boljše kot doslej, kajti tudi poprečna Ginnastica bo za njih težka ovira.

Brežani igrajo proti skromnemu Sampvitu in ker «plavi» nečesto zapustijo drugega mesta na lestvici. Strnad in tovariši jurijo na zmago. Po lepi zmagi nad S. Andreom bodo gajevci gostje zadnjevršnega Doma Bosca, ki je v tem prvenstvu izbojeval le eno zmago (nad Ginnasticom v 9. kolu). Naloga za osvojitve dveh točk tokrat ne bi smela biti težka za varovance trenerja Kozine, ki bo v tej tekmi razpolagal s popolno postavbo.

B. R.

ODBOJKA

V 2. MOŠKI DIVIZIJI

Dom klonil
Novalinei

Dom — Novalinea 1:3
(1:15, 15:9, 11:15, 9:15)

DOM (Gorica): Petjan, Zuanic, Komel (k), Princic, Peric, Nanut, Devetak, Cernic L., Cijan, Cernic M., NOVALINEA (Trst): Bizjak, Tommasini, Benedetti, Giacca, Geric, Codan, Baroni, Tarlao (k), Clarich, SODNIK: Del Degan Renzo; stranški: Sartori Claudio; zapisnikar: Sofia Grinover (vsi trije iz Gorice). V preneseni tekmi z Novalineo iz Trsta, ki je bila v četrtek zvečer v Gorici, je moral gorški Dom zapustiti poražen igrišče. Tekma je bila veljavna za 2. kolo prvenstva, 2. moške divizije, B skupina. Domačini te tekme niso odigrali najbolje, čeprav je bila prva v letošnjem prvenstvu na domačih tleh. Na igrišču so bili preveč statični in premalo so zaupali v lastne sposobnosti.

Tekma je pokazala precejšnjo statičnost obeh šesterek. Novalinea je razpolagala zlasti z dobrim blokom in obrambo, kar je zaustavilo najboljše domovsko orožje, napad. Temu je treba v glavnem pripisati, da je Novalinea zmagala.

Domačini so srečanje slabo pričeli. V prvem setu je Dom namreč zbral le eno piko in še to je po lastni zaslugi, ampak, ker so nasprotniki pri domovskem servisu pogrešili razporeditev postavbe na igrišču.

KADETI

Domačini se bodo jutri spoprijeli z nevarno peterko Arte A, ki je tudi favorit za eno od prvih mest. Izi lažje naloge ne bodo imeli Kontovelci, ki se bodo doma spoprijeli s Servolano, ki je prejšnjo soboto nepriznako premagala Inter 1904.

Borovci pa bodo gostovali pri Pallacanestro Trieste, ki je ne sporen favorit za končno zmago.

DECKI

Medtem ko bodo borovci počivali, pa bo Kontovel skušal osvojiti novi par točk na račun Aurisina. Pred težjo nalogo pa bodo poltovci, ki bodo gostovali v škedenju. Brežani pa bodo proti Chiadini igrali v sredo, 4. 2. v Dolini, s pričetkom ob 18.45.

OBVESTILA

SPDT priredi v četrtek, 5. februarja, ob 20. uri v Gregorčević dvorani v Trstu, Ul. Geppa 9, prvi FILMSKI VEČER

posvečen zimskim športnim igram. Na sporedu bodo filmi prvih, drugih in tretjih zimskih športnih iger.

SPDT priredi jutri, 1. februarja

IZLET
po delu zamejske planinske vertikalne. Odhod ob 9.15 s postaje avtobusa št. 46 (Trg Oberdan) do Zgonika, od koder bo pot vodila čez Veliki vrh in Volnik do Repna. Hoja bo trajala približno 4 ure.

ZADNJE

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

V 2. AMATERSKI LIGI

Taka bo letošnja dirka po Italiji

MILAN, 30. — V Milanu so danes predstavili letošnje 59. mednarodno kolesarsko dirko «Giro d'Italia», ki bo trajala od 22. maja do 13. junija. Start bo v Catanii, cilj pa v Milanu in bo imela le en dan počitka (4. junija). 22 etap bo merilo skupno 4.000 km.

Seznam etap je tak:

Predetapa v Catanii

1. Catania - Caltanissetta, 170 km

2. Caltanissetta - Palermo, 195 km

3. Cefalù - Messina, 210 km

4. Reggio Cal. - Cosenza, 225 km

5. Cosenza - Matera, 200 km

6. Ostuni - Dirkalise SP - kronometer, 36 km

7. Selva di Fasano - Roccaro, 255 km

8. Bagnoli Iripino - Laccaraso Areomagna, 205 km

9. Roccaraso - Terni, 205 km

10. Terni - Gabcice Mare, 223 km

11. Gabcice Mare - Porretta Terme, 205 km

12. Forre'ta T. - II Cicco, 155 km

13. II Cicco - Varazze, 215 km

14. Varazze - Omegna, 215 km

15. Ivrea - Arosio, 250 km

16. Arosio - Verona, 208 km

17. Verona - Longarone, 180 km

18. Longarone - Torri del Vajolot - Forza di Fassa, 132 km

19. Vito di Fassa - Comano Terme, 170 km

20. Comano Terme - Bergamo, 323 km

21. kronometer, 30-35 km

22. Milan (10-15 krogov), 100 km

I. K.

V RAZNIH LIGAH

KOŠARKA

V tem kolu na sporedu več zanimivih srečanj

Pri mladincih slovenski derbi Bor-Polet

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Borovci bodo v tem kolu počivali. Na sporedu pa bo več zanimivih srečanj, ki bi lahko razčistili vrh lestvice.

Neposredni konkurent borovcev za prvo mesto Segrado bo igral v Trstu proti Interju 1904. Če bodo Tržačani nastopili s popolno postavbo, bi lahko tudi zmagali, s tem pa bi ostali «plavi» na vrhu lestvice. Barcolana bo gostovala v Gradiscu, kjer bo s Ceparjem (ki je že igral v A ligi) jurila na zmago.

Vse nevarneje pa postaja gorški Arte, ki bi doma lahko po spravil enajst par točk in se pri bližal borovci.

MLADINCI

V zadnjem kolu tega prvenstva bo v Dolini že danes na sporedu slovenski derbi med Borom in Poletom. Ne gleda pa izid tega srečanja pa so borovci že finalist.

V prvem srečanju na Opčinah so z veliko težavo zmagali borovci, tako da je pričakovati, da bo drevisnji spopad dokaj izenačen.

KADETI

Domačini se bodo jutri spoprijeli z nevarno peterko Arte A, ki je tudi favorit za eno od prvih mest. Izi lažje naloge ne bodo imeli Kontovelci, ki se bodo doma spoprijeli s Servolano, ki je prejšnjo soboto nepriznako premagala Inter 1904.

Borovci pa bodo gostovali pri Pallacanestro Trieste, ki je ne sporen favorit za končno zmago.

DECKI

Medtem ko bodo borovci počivali, pa bo Kontovel skušal osvojiti novi par točk na račun Aurisina. Pred težjo nalogo pa bodo poltovci, ki bodo gostovali v škedenju. Brežani pa bodo proti Chiadini igrali v sredo, 4. 2. v Dolini, s pričetkom ob 18.45.

OBVESTILA

SPDT priredi v četrtek, 5. februarja, ob 20. uri v Gregorčević dvorani v Trstu, Ul. Geppa 9, prvi FILMSKI VEČER

posvečen zimskim športnim igram. Na sporedu bodo filmi prvih, drugih in tretjih zimskih športnih iger.

SPDT priredi jutri, 1. februarja

IZLET
po delu zamejske planinske vertikalne. Odhod ob 9.15 s postaje avtobusa št. 46 (Trg Oberdan) do Zgonika, od koder bo pot vodila čez Veliki vrh in Volnik do Repna. Hoja bo trajala približno 4 ure.

ZADNJE

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

Sele leta 1880 so na fasadi hiše št. 13 v tej ulici od

krili spominsko ploščo v spomin Puškinovemu bivanju

VČERAJ V MILANU

Taka bo letošnja dirka po Italiji

MILAN, 30. — V Milanu so danes predstavili letošnje 59. mednarodno kolesarsko dirko «Giro d'Italia», ki bo trajala od 22. maja do 13. junija. Start bo v Catanii, cilj pa v Milanu in bo imela le en dan počitka (4. junija). 22 etap bo merilo skupno 4.000 km.

Seznam etap je tak:

Predetapa v Catanii

1. Catania - Caltanissetta, 170 km

2. Caltanissetta - Palermo, 195 km

3. Cefalù - Messina, 210 km

4. Reggio Cal. - Cosenza, 225 km

5. Cosenza - Matera, 200 km

6. Ostuni - Dirkalise SP - kronometer, 36 km

7. Selva di Fasano - Roccaro, 255 km

8. Bagnoli Iripino - Laccaraso Areomagna, 205 km

9. Roccaraso - Terni, 205 km

10. Terni - Gabcice Mare, 223 km

11. Gabcice Mare - Porretta Terme, 205 km

12. Forre'ta T. - II Cicco, 155 km

13. II Cicco - Varazze, 215 km

14. Varazze - Omegna, 215 km

15. Ivrea - Arosio, 250 km

16. Arosio - Verona, 208 km

17. Verona - Longarone, 180 km

18. Longarone - Torri del Vajolot - Forza di Fassa, 132 km

19. Vito di Fassa - Comano Terme, 170 km

20. Comano Terme - Bergamo, 323 km

21. kronometer, 30-35 km

22. Milan (10-15 krogov), 100 km

I. K.

V RAZNIH LIGAH

KOŠARKA

V tem kolu na sporedu več zanimivih srečanj

Pri mladincih slovenski derbi Bor-Polet

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Borovci bodo v tem kolu počivali. Na sporedu pa bo več zanimivih srečanj, ki bi lahko razčistili vrh lestvice.

Neposredni konkurent borovcev za prvo mesto Segrado bo igral v Trstu proti Interju 1904. Če bodo Tržačani nastopili s popolno postavbo, bi lahko tudi zmagali, s tem pa bi ostali «plavi» na vrhu lestvice. Barcolana bo gostovala v Gradiscu, kjer bo s Ceparjem (ki je že igral v A ligi) jurila na zmago.

Vse nevarneje pa postaja gorški Arte, ki bi doma lahko po spravil enajst par točk in se pri bližal borovci.

MLADINCI

V zadnjem kolu tega prvenstva bo v Dolini že danes na sporedu slovenski derbi med Borom in Poletom. Ne gleda pa izid tega srečanja pa so borovci že finalist.

V prvem srečanju na Opčinah so z veliko težavo zmagali borovci, tako da je pričakovati, da bo drevisnji spopad dokaj izenačen.

KADETI

Domačini se bodo jutri spoprijeli z nevarno peterko Arte A, ki je tudi favorit za eno od prvih mest. Izi lažje naloge ne bodo imeli Kontovelci, ki se bodo doma spoprijeli s Servolano, ki je prejšnjo soboto nepriznako premagala Inter 1904.

Borovci pa bodo gostovali pri Pallacanestro Trieste, ki je ne sporen favorit za končno zmago.

DECKI

Medtem ko bodo borovci počivali, pa bo Kontovel skušal osvojiti novi par točk na račun Aurisina. Pred težjo nalogo pa bodo poltovci, ki bodo gostovali v škedenju. Brežani pa bodo proti Chiadini igrali v sredo, 4. 2. v Dolini, s pričetkom ob 18.45.

</

AGENTI PREPREČILI NAPAD NA POŠTNI VAGON BRZCA RIM-TURIN

ROČNE BOMBE IN STRELJANJE NA RIMSKI ŽELEZNIŠKI POSTAJI V SRDITEM SPOPADU MED ROPARJI IN POLICIJO

Po dolgem zasledovanju so policisti ranili in ujeli enega o štirih banditov

RIM, 30. — Agenti železniške policije in letedečega oddelka rimske kvesture so davi z drzno akcijo preprečili roparski napad na poštni vagon brzca, ki je bil namenjen v Turin. V oboroženem spopadu z banditi (bili so v štirih) so policisti ranili dva roparja od katerih so enega ujeli, ostale tri pa so identificirali in jih aktivno iščejo po vsej prestolnici. Med spopadom so banditi vrgli kar šest ročnih bomb, od katerih je ena uničila taksi, ki je bil ustavljen pred osrednjo železniško postajo Termini.

Po plazu netočnih in včasih proti-

slovnih vesti, ki so se davi širile po Rimu in vzbujale javno mnenje, je kvestor Ugo Macera, ki je vodil akcijo, na opoldanski tiskovni konferenci podrobno opisal potek dogodkov in epilog s spopadom na griču Oppio ter aretacijo bandita Mariana Castellanija. Zadeva se je začela nekaj pred sedmo uro na železniški postaji Termini med peronom 20 in 22, kjer so železničarji sestavljali brzca za Turin. Prvi bi moral odpeljati ob 8.15 drugi pa pet minut pozneje. V eno od dveh kompozicij je bil vključen tudi poštni vagon, v katerem je bilo veliko dragocenosti in ki je bil cilj drznih banditov.

Železniška policija pa je že pred časom poostрила nadzorstvo, da bi vsaj v določeni meri onesposobil roparje in žeparje in v tem okviru sta davi agenta protiterorističnega oddelka Pasquale Scipioni in Luigi Passadoro nadzorovala sestavo brzcev. Policista sta med ogledom opazila med vlakoma športno torbo, podobno tistim, ki jih uporabljajo teniški igralci. Ko sta se približala, sta ob torbi opazila tri postopake in jih vprašala, če je njihova. Ob pritrdilnem odgovoru sta se legitimirala ter zahtevala od trojice osebne dokumente. To pa je izzvalo ostro reakcijo banditov, ki so skušali pobegniti in so obenem izvlekli samokrese. Vnel se je oborožen spopad in eden od treh roparjev se je ranjen zgrudil. Tedaj sta pajdaša naprej začela streljati z brzostrelko in nato vrgla prvo ročno bombo. V tem ko sta se policista vrgla v zaklonišče, sta bandita dvignila ranjenega pajdaša in ga odvedla do izhoda v Ul. Giolitti, kjer jih je čakal četrti zlikovec z avtom.

V tem pa je prišel mimo karabi-

nijerski podčastnik Golini, ki je takoj pomislil na ugrabitev ali na nekaj podobnega. Izdril je samokres in se približal vozilu, banditi pa so v odgovor vrgli proti njemu ročno bombo, ki je eksplodirala ob taksiu in uničila vozilo. Podčastnik, ki se je pravčasno skril za taksi, je začel streljati proti bežečim. Tedaj je privozil mimo izvidniški avto letedečega oddelka s tremi agenti, katerim je karabinjer pokazal na bandite. Zadelo se je divje zasledovanje, ki se je zaključilo na griču Oppio.

Med begom so banditi vrgli še štiri ročne bombe in streljali z brzostrelko proti zasledovalcem, ki so odgovorili z orožjem in v drevedu Terme zadeli pnevmatiko bežečega avtomobila. Medtem ko so trije roparji zbežali, je Castellani, ki je v krogih rimskih kriminalcev znan kot «Bavosetto», s samokresom v levi ročno bombo v desni roki skušal ustaviti agente. «Ne približajte se, sicer vas ubijem.» je zagrozil. V odgovor so ga policisti pokosili z rafalom iz brzostrelke. Ranjenemu banditu so takoj priskočili na pomoč in ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli z 90-dnevno prognozo okrevanja zaradi prestreljene stegnenice in drugih lažjih ran.

Agenti so prepričani, da je bil ravno Castellani bandit, ki je bil prvi ranjen med spopadom na postaji Termini. To naj bi potrjevalo dejstvo, da je on kril beg pajdašev, ki so kmalu zginili v labirintu drevedov, ulic in uličic. Kaže pa vsekar, da je bil med večkratnimi spopadi hudo ranjen še en bandit. To bi potrjevala najdba prestreljene in okrvavljene vetrovke, naočnikov, rokavic in krinke. K temu gre dodati še pričevanje podčastnika Golinija, ki je poudaril, da je izpraznil šaržer službenega samokresa in da je zaslišal iz avta banditov krik. Zazdelo se mu je tudi, da je sofer prav tedaj sklonil glavo. Gre pa seveda le za domneve, ki jih morajo preiskovalci še preveriti. Upajo tudi, da bo Castellani med zasliševanjem pojasnil marsikatero okoliščino podlega izpada. Doselej naj bi ranjeni bandit priznal le, da so res skušali ropati poštni vagon. V njegovi torbi so preiskovalci zaplenili samokres in 680 frankov in številne ročne bombe.

Mario Castellani ali «Bavosetto» je že star znanec rimske policije in sodstva. «Nikoli ni z roko v roki — pravi neki policaj — ker ima v eni roki vselej orožje.» Policiji pričujejo tudi star banditov znanec: «Bavosetto je bil vselej oborožen, da bi ga policija ne ubila. Agenti danes streljajo, tudi če nekdo beži. Prav za radi tega je Castellani imel bombe.» Pripomniti gre še, da gre za ročne bombe vrste SRCM, ki jih proizvajajo izključno za italijansko vojsko.

Kot rečeno je Castellani star znanec rimske policije in eden od najnevarnejših kriminalcev: začel je s 16. letom kot žepar nato pa se hitro povzpelo po lestvi zločin in se končno povezal z znanima francoskima gangsterjema Albertom Bergamellijem in Jacquesom Berengurjem. Do pred nekaj leti ni bil učitelj brat Pietro, ki je umrl skupaj z ženo v skrivnostnih okoliščinah. Po mnenju preiskovalcev je «Bavosetto» pobudnik novega tipa kriminala, ki se poslužuje težkega orožja in pripravljajo vse drznejše roparske izpade. Tradicionalni organizaciji rimskega kriminala pa naj bi prispeval razporedno mrežo za kritje bežečih banditov, skrivno orožarno in sistem za «zpiranje» umazanega denarja. Med drugim naj bi v zadnjih mesecih skupno z Bergamellijem pripravil drzne roparske napade na draguljarstvo v Ul. Tomacelli, na banko na Aventinu, na tovarno Voxson in na psihiatrično bolnišnico Santa Maria della Pietà, ki so skupno nesli banditom nad pol milijarde lir.

V začetku novembra je Castellani skupno z drugima dvema zapornikoma zbežal iz kaznilnice Regina Coeli. Ni še znano, kako se mu je posrečilo ulti. Po begu se je z nekim časnikiarjem pobahal, «da so vrata stare rimske kaznilnice tako šibka, da popustijo ob najmanjšem pišcu», širijo pa se tudi govorice, da je z nekaj desetlinami milijonov lir podkupil paznika.

Milansko sodišče potrdilo zaplembo Pasolinijevega filma

MILAN, 30. — Zadnji Pasolinijev film «Salò o le 120 giornate di Sodoma» je pornografsko delo in kot tako ne sme v obtožbo: takega mnenja so vsaj bili sodniki prve sekcije milanskega kazenskega sodišča, ki so danes obsodili na dva meseca zaporne kazni in 200 tisoč lir globe producenta Alberta Grimaldija. Sodniki so v celoti sprejeli zahteve javnega tožilca in so prezrli izvajanje branilcev, ki so z zavzetimi in odločnimi poskusi pokazali na nedoslednosti celjavnega zakona o pornografiji. Sodni zbor je tudi tako potrdil zaplembo filma.

Če obsodbi zadnjega Pasolinijevega dela dodamo še včerajšnjo razsodbo kasalskega sodišča o Bertolucci-jevem filmu «Ultimo tango a Parigi» je to ponoven, dramatičen dokaz, kako italijanska oblast prezira zrelost in možnost presojanja državlja-

nov, zlasti še ko so svobodno v obtoku pravi pornografski filmi, katerih edini namen je prikazati bolj ali manj razgaljene ženske in moške. Taki filmi se najlaže izognejo kleščam cenzure, medtem ko vsebinski filmi naletijo največkrat na nemostljive težave.

Major De Carvalho kmalu na svobodi

LIZBONA, 30. — Socialistično strojen dnevnik «Jornal de notícias» iz Oporta piše danes, da bi moral biti prihodnji ponedeljek izpuščen na začasno svobodo major

Otelo Saraida De Carvalho, ki se nahaja v zaporu pod obtožbo, da je sodeloval pri poskusu levičarskega državnega udara z dne 25. novembra 1975. Vest o njegovi izpustitvi naj bi prišla iz vojaških krogov. Običajno dobro obveščeni krogi vedo tudi povedati, da bodo v prihodnjih dneh izpušeni na svobodo še številni drugi udeleženci omenjenega poskusa državnega udara, ki so zaprti v jetnišnici Custodias (Oporto).

CAPE CANAVERAL, 30. — Američani so iz vesoljskega oporišča Cape Canaveral izstrelili drugi telekomunikacijski satelit serije «Intelsat IV-A», ki bo krožil okoli naše zemlje v stalni višini 35.784 km,

PO VESTEH IZ STOCKHOLMA

Spodletel upor na sovjetski ladji

STOCKHOLM, 30. — Vse kaže, da se je 9. novembra lani posadka neke sovjetske vojne ladje skušala upreti in pribеžati v švedsko pristanišče. Tako trdijo danes v Stockholmu, kjer navajajo kot vire informacij poluradne vzhodnoevropske in zahodnoevropske kroge. Kaže, da je odpor upornikov zlomilo sovjetsko letalstvo, ki naj bi zagrozilo, da bo bombardiralo in potopilo ladjo, če se ne bo nemudoma vrnila v matično pristanišče. Po vestih iz istih krogov naj bi bili uporniki v zaporu in naj bi čakali na proces.

Prve vesti o uporuh sta prejšnji teden objavila švedski list «Expressen» in zahodnemski «Bild», za nekatere podrobnosti pa se je zvedelo šele danes. Po teh poročilih naj bi upor izbruhnil na 300-tonskem izvidniškem čolnu razreda Kotlin, ki je posebej opremljen za boj proti podmornicam. Na baltsem morju naj bi sovjetska mornarica imela dve taki enoti, upor pa naj bi izbruhnil na čolnu označenem s šte-

vilko 623, ki ima kot matično pristanišče Rigo.

Sedmega novembra naj bi se ladja udeležila svečane pomorske parade v okviru proslav oktorske revolucije. Poveljnik naj bi dobil ukaz, naj zapluje iz Rige v Leningrad.

In ravno med plovbo naj bi izbruhnil upor, ki naj bi ga vodil politični komisar. Ko je čoln priplul do otoka Saaremaa, je zavil proti zahodu, to je proti švedski, namesto proti Leningradu. Komisarju naj bi sledila vsaj dvajseterica od 42 mož posadke, ni pa znano, čemu so se uprli.

Zvedelo se je tudi, da so sovjetski izvidniški čolni razreda Kotlin opremljeni z večvrstnimi alarmnimi sistemi, ki neprestano oddajajo posebne radijske signale, ko jih sproži ravno ti signali naj bi opozorili leningrajsko pristaniško poveljstvo o uporuh. Ob grožnji, da bo letalstvo bombardiralo in potopilo ladjo, naj bi se uporniki vdali.

Potniki, ki so se pravkar vrnili iz Rige pa vedo povedati (čeprav ne navajajo vira svojih informacij), da se je na krovu vnel oborožen spopad, ko so letala in helikopterji začeli obletavati čoln. Govori se tudi, da so nekateri mornarji skočili v vodo, da bi se rešili.

V zahodnih krogih pa pripominjajo, da so tisto noč baltске radijske postaje ujele nenavadne signale, katerih izvora si niso znale pojasniti. Govori se tudi, da je bila posadka sestavljena samo iz Rusov, ker Letonci ne služijo vojaškega roka v baltških enotah.

NEW YORK, 30. — Cariniki so zaplenili na ladji «Pyramid Veterans», ki je pod kolumbijsko zastavo priplula iz Buenaventure preteklo sredo v New York, nič manj kakor 54 kilogramov kokaina in 7 kg haša, ter marijuane v skupni vrednosti okoli 24 milijonov dolarjev po zdajšnjih tržnih cenah v ZDA.

ČLOVEŠKA NEUMNOST

Mlad britanski navijač iz Newcastlea, razsrjen zaradi visokega poraza svoje nogometne ekipe, je do smrti pretepel ročnočen, nato pa si je še sam vzel žitljenje tako, da se je pognel z avtom v zid. Po izsledihi prometne policije naj bi nesrečnejš treščil v zid s hitrostjo nad 130 km na uro. Dekle, ki je bilo priča srditemu sporu med fantom in ročnočeno je pojasnilo, da je mladenič, 20-letni težak Alan Dutch, pobesnel, ko se je deklo gromko zasmajalo ob vesti, da so bili zarobenčeni prihljubljeni zohobcarji poraženi s 5:0. Med silovitim prepričom je nato fant razbil na zarobenčinski glavi majhno mižico. Takoj nato je sedel v avto in si vzel žitljenje. In vse to samo zaradi nogometa.

«VROČ» DAN ZA POLICIJO IN KARABINJERJE

Krvav konec meseca z vrsto roparskih izpadov

Banditi vse pogostjeje divje streljajo v brezupnem poskusu, da se izognejo aretaciji

RIM, 30. — S koncem meseca, ko se denarni obtok tudi zaradi gospodarske krize občutno poveča, je kriminal sprožil dramatično ofenzivo, ki je dosegla višek z izpadi v Rimu in v Ivrei. V piemontskem mestecu so roparji streljali kot nori, ubili draguljarja in vzeli za talca njegovega 9-letnega sina, v Rimu pa je Castellanova tolpa skušala prebiti policijski obroč z brzostrelkami in ročnimi bombami. Le nekaj ur pozneje so se rimska policija in karabinjerji morali znova spoprijeti z banditi v Aciliju, kjer je bil neki zapriseženi stražnik hudo ranjen, in v Guidonij.

Vse pogostjeje se dogaja, da se kriminal z orožjem zoperstavlja možem postave v brezupnem poskusu, da se izogne zaporu. Oboroženi spopadi, ki največkrat zahtevajo človeška življenja, so vse bolj pogosti. Zakaj? Giulio Salierio, ki je odsedel v zaporu 14 let in ki se je po prestani kazni posvetil preučevanju kriminala, si pojav razlaga takole: «Kot v tridesetih letih sedanja gospodarska kriza pospešuje kriminalne izpade, ne gre pa prezreti tudi posledice nekaterih zakonskih norm. Z novim zakonom o orožju so roparji izpostavljeni dvojni kazni, zaradi česar ni velike razlike med navadnim roparskim izpadom, ropom s poskusom umora ali ropom z umorom. Dodati gre tudi, da policija sega česče po orožju, kdor tvega življenje se zato odloči za rop, ki, ob istem tveganju, nese banditu manj več. Ob koncu še pripomba, da politični kriminal vpliva na navadnega, ki se danes poslužuje ročnih bomb kot delajo je daljša fashi-stične tolpe, odgovorne med drugim za umor policijskega agenta Antonia Marina.»

Drugačnega mnenja so v policijskih krogih, kjer obžalujejo, da so sodniki večkrat prebлагi z zločinci in pripominjajo, da le-ti streljajo vse pogostjeje, ker je organizacija policijskih sil učinkovitejša in agenti večkrat zasledijo bandite na delu. Policija tudi odločno zavrača vsakršno obtožbo o nediskriminiranem streljanju.

A da se povrnemo k današnjemu «vročemu» dnevu: po jutranjem srditem spopadu na postaji Termini s Castellanovo tolpo, ko so izvidnice policije in karabinjerjev preresešale rimske četrti in upanju, da bodo izsledile pobege roparje, se je pozornost operativnih central osredotočila na Acilijo. Tu so okrog 13. ure banditi napadli podružnico rimske hranilnice. Odločen nastop zapriseženega stražnika jih je pogнал v beg, a možakar je drago plačal pogumni nastop: med begom so ga banditi ustrelili v trebuh. Nesrečneža so prepejeli v bolnišnico «San Camillo», kjer so ga sprejeli na zdravljenje s strogo pridržano prognozo.

Nekaj minut pozneje alarm v Guidonij, kjer so karabinjerji zasledili roparje, ki so napadli poštni urad. Vnel se je srdit spopad, ob koncu katerega je banditom uspelo zbežati.

Nova orožja

(Nadaljevanje s 4. strani)

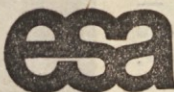
nam. Mešanica teh dveh snovi se uporablja kot nekakšno «gorivo» za metalce ognja. Ameriški metalce ognja je pri lanskoletnih vojaških vajah v Nemčiji metal «ognjene krogle» na razdaljo več sto metrov.

Sedaj pa še nekaj besed o drugem orožju, ki smo ga omenili v začetku. Gre za ognjene nabojje iz samovnetljivega urana. Gre za krogle, ki imajo neverjetno probojno moč in ki razvijajo neverjetno visoko temperaturo. Krogle so izdelane iz urana, rekli biraje iz stranskih produktov pri proizvodnji fisijskega urana za atomske bombe in reaktorje; praktično gre za nabojje ali krogle iz nekakšnih odpadkov urana, kateremu so že vzeli radioaktivna izotopa U-235 ter U-238, ki služita kot gorivo atomskih bomb ali kot gorivo za reaktorje pri atomskih centralah. Krogle oziroma nabojji, o katerih je govor, so uporabni na razne načine. S temi naboji se morejo prebiti tudi debeli oklepi, lahko pa se tudi uporabljajo kot vnetljiva snov. Praktično so bolj uporabni kot vnetljiva snov, ker te krogle začno goreti brž ko pridejo v stik z zrakom. Podobno kot napalm, tudi te krogle razvijajo med izogrevanjem strupene pline, na primer uranov oksid.

Kakor vidimo, se človeku ni bati, da bi ne bil «varen». Znanstveniki, tovarnarji, generali in drugi podobni «odgovorni ljudje», ne varčujejo s svojimi silami, da bi ustvarili najrazličnejša in vedno bolj strahotna orožja, ki da služijo človeku v obrambo. V resnici pa gre za proizvodnjo in uskladiščenje vedno večjih količin orožja in streliva, ki bi znalo nekoč pogrnati v zrak ne le proizvajalca in izumitelje, pač pa ves svet.

de bellis / foto cecere

USTANOVA ZA RAZVOJ OBRTNIŠTVA V FURLANIJ - JULJSKI KRAJINI VIDEM
ENTE SVILUPPO ARTIGIANATO FRIULI VENEZIA GIULIA viale Venezia 100 UDINE